

Placcaet vande Hog. Ho. Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden, daer by alle ingheseten der selver landen, mitgaders der landtschappen, steden, dorpen ende vlecken, aen ende onder de voorsz. Vereenichde Nederlanden behoorende, scherpelijck verboden wert, de gebannen personen, begrepen inde gevoegde sententien, gepronuncieert binnen Utrecht inden maenden van Mey ende December des jaers sesthienhondert elf niet alleene in hare huysen, schepen, schuyten, wagens ende karren niet te ontfangen, accommoderen, herbergen, huysen etc. ...

<https://hdl.handle.net/1874/10184>

81 2

PLACCAET Vande Hog. Mog. Heeren

Staten Generael der Vereenichde Nederlanden / Daer by alle Inghesetenen der selver Landen / mitgaderg der Landtschappen/ Steden/ Dorpen ende Wlecken/aen ende onder de voorsz Vereenichde Nederlanden behoozende scherpelijck verboden wert/de gebannen personen/ begrepen inde gevoegde Sententien/ gepronuncieert binnen Utrecht inde Maendien van Nop ende December des Jaers sesthien-hondert elf/ niet alleene in hare Hupsen/ Schepen/ Schuyten/ Wagens ofte Karren/niet te ontfangen/accommoderen/herberge/hupsen/etc. Maer gehouden worden de selve dateelijck aen te brengen/te saieren/ ende in handen vande Justitie te leveren/ Alles op te penen daer by ghestatueert.

Houdende mede beloofte van een recompense van hondert halve Nederlandsche goude rijders voor elcken ghebannen die (hare bannissen overtredende) ghesaiseert ende in handen vande Justitie geleverd sal worden.

IN s'GRAVEN-HAGHE,
By Hillebrant Jacobsz, Drucker Ordinaris vande Hooghe
ende Mog: Heeren Staten Generael. Anno 1612,

PLACCAET.

D^e Je Statē Generael

der Vereenichde Nederlanden / Allen
den ghenen die dese jeghenwoordige sullen sien
oft hoozen lesen salupt : Alsoo w^p seeckerlick
bericht zijn / dat eenighe soo wel vanden ghenen die in Mey
sesthien-hondert elf by Sententie oft Bonnisse van onse Ge-
comiteerde specialick met adviſe van sijn Excellentie ende
des Raets van State ghelaſt ende geauthoriseert/mitsgaders
vanden Heeren Staten s' Landts van Utrecht / ende den
Gerechte der Stadt Utrecht ter oorſake vande lelicke schan-
deliche ende periculose Muyterpe ende oproerte : oock omme
de growweliche conspiratien ende moordadige aenſlagē / inde
Jaren sesthien-hondert thien ende elf binnen Utrecht belept
ende aenghevanghen / Als van die ghene die daer nae byden
voornemden Gerechte van Utrecht in crachte vande voors
onse authorisatie/omme redenen vande verhaelde delicten upt
de voors^z Vereenichde Nederlanden / Lanſchappen ende
Steden daer onder behoorzende ghebannen zijn : In verach-
tinge van tſelue bannissement / maer voornementlyck vande
Publieque authoriteit ende de Heilige Justitie haer verme-
tenghick ende moetwillich dickywils begheven / comen / ende
laten sien / ende vinden / niet alleenlyck inde voorſepde Veree-
nichde Nederlanden / maer selver vrevelmoedich ende stoute-
lyck binnen ende ontrent de grenzen s' Landts van Utrecht/
ondertusschen openbaerlyck / ende somtiden heymelick ende
gedeguiseert soo naer onkennelijck alſt hun eenichsins doen-
lyck is / hun alsoo aldaer eenighen tydt onthoudende / omme
ondertusschen haer quaet ende fensinich laet van seditie ende
oproerte te lopen/ende te bespieden op weghen / occasien ende

middelen / omme haer waechdoortich ende boosaerdich ghe,
moet te mogen versadigen / ende alsoo de ghemeene ruste ende
welstant vanden Lande noch meer / ende soo vele te perturbe-
ren ende stooren als hemlieden eenichsins mogelick is / latende
haer boos ghemoet ende opset soo verre uptobersten ende hun
overloopen / dat sy haer niet en ontsien selfs de persoon van
sijn Excellentie ende vele andere voorname Heeren / vzoome
Lipden / ende ghetrouwne Dienaers vande Vereenichde Ne-
derlanden te dreygen / ghelyck ons dat by verschepden conde-
schappen ende wettelijcke informacien voorghecomen ende
ghebleken is. SOO IST dat wy alle t'ghene voorz aen-
ghemerkt / begeerende daer teghens te versien voor den wel-
stant ende verseeckerheyt vanden staet vant Landt / mit-
gaders tot hanthoudinghe vande Publieque autoriteyt
ende goede Justicie / Ghenterdiceert ende verboden hebben/
verbieden ende interdiceren by desen allen ende een yeghelyck
Inghesletene vande Vereenichde Nederlanden / Lantschap-
pen ende Steden aende selve behoozende / van wat qualiteyt
ofte conditie hy zy / niemandt uptoghesondert / een ofte meer
vande voorz gebannen op hare erben / plaelsen ofte gronden/
in haer hupsen / schepen / schijnt / wagens ofte karren te ont-
fanghen / accommoderen / herberghen / hupsen / verstecken / ver-
berghen ofte vervoeren : Maer sullen ghehouden zijn de selve
dateylck sonder eenighe dissimulatie ofte conniventie aen te
brenghen / te laiseren ende leveren in handen vanden Officier
vande plaelse daer het ghebeuren sal / omme die aldaer ter
plaelsen volghende haer Sententie ende tot executie vande
selve te doen straffen naer behoozen / ofte sonder prejuditie ofte
naedeele van yemandts Jurisdiccie ende gherechticheyt / ten
selven effecte overghebracht ende ghelevert te werden in han-
den vanden Officier der Stadt Utrecht / By pene ende ver-
beurte vanden ghenen die dat nalaten / ende hier teghen dissi-
muleren ende commiveren sal / van vijftich pondē van veertich
grooten t'stuck voor de eerste reple / hondert ghelycke ponden
voor

voor de tweede reple / ende twee hondert ghelycke ponden
voor de derde reple / ende daerenboven ghestrafte werden
arbitralick naer gheleghenheit ende verepsch der saecke:
Cappliceren de voorz pecunieke boeten/ een derdendeel daer
van tot behoef vanden Heere vanden Lande daer den cas
vallen sal/ het tweede derdendeel tot behoef vanden Officier/
ende het derde derdendeel tot behoef vanden Aenbrengher.
Ende daer t' ghebeurden dat pemandt willende een ofte meer
vande voorz ghebannen volghens dit ons Placaet ofte Or-
donnantie laisseren/ ende hem daer toe niet machtich genoech
en vindt / Soo ordonneren ende bevelen wy allen ende een
peghelyck / t' zy dat hy inden dienst ende eedt van t' Landt is
ofte niet/ den genen die tot dien eynde om hulpe ende bystant
sal roepen/terftont ende sonder eenich wedersegghen ofte ver-
treck datelijck te helpen ende assisteren / op ghelycke penen
als hier vooren ghelept ende gheordonneert zyn : Ende by
aldien pemandt de voorz ghebannen ofte een van henlieden
(de Limiten van het voorz bannissement overtredende) comt
te ontdecken / den selven te laisseren / ende in handen vande
Justicie te leveren/ Soo belooven wy hem ofte henlyden die
suler sal ofte sullen ghedaen hebben / voor peder der voorz
ghebannen tot eene recompense ende recognitie te doen be-
talen hondert halve Nederlandische gouden Rijders gereet/
by handen vande Ontfanger vande Confiscatie tot Utrecht.
Ende op dat niemandt hier van eenighe onwetenheit ofte
ignozantie en pretendere / Ontbieden ende verloeken wy de
Heeren Staten/ Stadhouderen/ Ghecommitteerde Raden/
ende Gedeputeerde Staten vande Provintien respective van
Gelderlandt / ende Graefschap Zutphen / Hollandt ende
West-Vrieslandt/ Zeelandt/ Utrecht/ Vrieslant/ Ober-Ussel/
Stadt Groeninghen ende Ommelanden / Mitsgaders de
Ghedeputeerde der Landtschappen/ ende Magistraten van-
de Steden/ Dorpen ende Vlecken onder de Vereenichde Ne-
derlanden behoorende/ende allen Justicieren/Officieren/ende

anderen dien dit eenichsins aengaen mach / dat sy dese onse
Ordonnantie van stonden aen alomme doen vercondighen/
uptroepen/publiceren/ ende affigeren in alle plecken van onse
Landen/ daermen ghewoonlick is uptroepinghe / publicatie
ende affietie te doen. Lasten ende bevelen voorts die Raden
Provinciael/Raden ter Admiralteyt/den Adbocatē Fiscaels/
ende Procureurs Generaels / ende alle andere Officieren/
Rechteren ende Justicieren / Mtsgaders allen Oversten/
Colonnellen/Admiralen/Vice-Admiralen/Capiteynen ende
Bevel-hebberen / dese onse Ordonnantie te achtervolghen
ende doen achtervolghen / Procederende ende doende proce-
deren teghens de Contrabenteurs ende Obertreders van
dien/sonder gratie/oochluyckinghe/ faveur/ dissimulatie ofte
verdrach: Want wylsux ten dienste vanden Lande hebben
bevonden te behooren. Ghegeven in s Graven-Haghe
onder onsen Contrezeghel/ Paraphyre ende Signature van
onsen Griffier / den viijfthienste dach der Maent van Augst
int Jaer sechien-hondert twaelf. Was gheparpheert
Ripparda vt. Onder stondt/Ter Ordonnantie van de Hooch-
ghemelte Heeren Staten Generael. Gheteeckent C. Aerssen.
Zijnde daer op ghedrukt het Contrezagel der selver Heeren
Statuen in rooden Wasse.

Sententien / ofte Wonnissen/ghewesen binnen Utrecht teghens verschepden personen:

Die ghecomplotteert ende voorgenomen hadden/ omme den
Heere Commandeur en Krijchs volck/ deur orde vande Hooge en Nog. Pee-
ren de Staten Generael van de Vereenichde Nederlanden/ en zyne Pr. Excell.
binnen de Stadt commanderende/ ende garnisoen houdende/ te vermeestren/
ende de E. Heeren Staten's Landts van Utrecht te overballen/ om te
brenghen/ ende meer andere grouwelicheden te pleghen.

Ende haer selben/ ende andere van hunne factie/ met gewelt inde
Regieringe ende des Landes Officien te stellen

Als Jan Ruytsch Bastaert / Schoenmaecker al-
hier binnen Utrecht/ tegenwoordich gebangen opten Huyse van
Hasenberch/huyren pyne en bandē van pſere bickent heeft/ dat hy
gevangen na dat zyne Gen. Grave Ernst van Nassou de Ma-
gistraet veranderd heeft/ tot verscheyde rep'ē geweest is/ ten huy-
se van Claes Evertsz. van Gepn/ inde wandeling genaemt de Cop:r/ en ooch
op ander plaatzen als daer van aenslagen gesproke wordē/ vergeselschapt met
de voorch Claes Evertsz. Thymian van Wee/ Willem van Aucoop/ Mr. An-
dries Coster en Schoolmeester/ S. Nicolaes/ Marten Gerritsz/ Jacob Aertsen
en anderen/ dat ten huyse van Claes Evertsz. voorsch principalich gemaecht is
den schykelichen ende boosen aenslach/ om het Crijchs volck dooz op de vande
ho. No. Heere/ die Staten Generael der Vereenichde Nederlanden en zyn
Pr. Excell. binnen de Stadt Utrecht garnisoen houdende/ te vermeestren/ de
Magistraet weder af te setten/noemende de selbe te wesen een deel Quidam/
en segghende dat Cancer ende Helsdingen haer Obericheyt waren/ en de selbe
met gewelt weder in te dringen/ en der Staten Camere/ als die Heere Staten
op een Beschrijvinge oft generael dachbaert vergadert souden wesen/ om dat
mense dan al te samen by den anderē soude hebben/ op schoonen middach on-
trent twaelf ure/ met gewelt te besette/ daer toe inde Hof van Lambert Can-
ter twee hondert Musquettiers souden gelept worden/ en inde swarte Klock
ooch enige Borgerne/ en inde vergaderinge vande Heeren Staten doen co-
men thien ofte twaelf mannen met lange mantels/ hebbende daer onder een
sor voer met een Sabel/ die seggen souden segens de Heeren Staten: Geest
ong onse Privilegien ofte dat gaetter dooz/ dat zp de Heere Staten alsdan vast
houden/ doen rekenē en wel so tracteren souden/ dat zp niet weder inden Hage
souden loopen claghen/ ende in haerlieder plaatse anderē/ daer van eenige
inde Informatie gendoemt worden/ inde regieringe stellen/ en dat sp aldaer
inde Staten Camer door een out mannekien toegemaecht ende gedeguisert
als een Staten Bode/ den Heere Commandeur over het Crijchs volck souden
ontbieden/ Cito, Cito, ende hem by de Cop battē ende afdwingē patente om
de Soldaten te doen vertreken/ dat Willem van Aucoop presenteerde voor

te gaen / segghende so ich wijche / so doorschiet my: welcken aenslach hy ghe-
hangen ende zijn Complicien al voor hadde om mit werck te stellen / op de leste
voorgaende Beschijvinge. Item dat hy gebangen daer na op een ander tydt
was gheweest ten huyse van Claes Paulwesen Verriet / inde ryjdende Wode
met Claes Evertsen Thijman van Wee / en andere onrent seithien ofte se-
venthielen personen sterck/ en dat Tymman van Wee haer aldaer voorgehouden
hadde dese Woorden / ende aghenomen hadde den navolgenden godloosen/
grouwelichen ende execrabelen eedt: Goede mannen/ t'ghene dat ick u lieben
hier voordaghen sal dat moet secreet blijben/ ende wy moesten malcanderen
trouwelick helpe / by last / by brant / by noot / ende ghetrouwelick by staen / ende
de ghene die het upthengt / oft sept / al waer het jegens zijn epghen Wyf die sal
Dupbels eygen wesen / en dat hy ghevangen / ende anderen / daer op seyden ja/
verclarende hy ghevanghen / dat den voorsz. grouwelichen en godtloosen eedt
strecte om hy alle voortvallende occasien haren abominabelen moordadighen
aenslach op de Soldaten / de Magistract ende de Heeren Staten mit werck te
stellen / en dat alle de gene die by hen doen banden selven eedt geweest zijn / ende
oock hy ghevangen / van dier inceninge waren / seggende Thijman van Wee
voordier na gedanen eedt: Ich / Jacob Aertsz. en Herman Hendrickz Bicker /
sullen u seggen wat ghypledien doen sult / en op alles ordre stellen / Verclarende
hy ghevangen voorts / dat dese drie by Claes Evertsz. voornemt beraamt wa-
ren / om te wesen de Hoosden in't neder eyndt vande Stadt / en dat sp in't over
eyndt vande Stadt oock wel Hoosden vnde souden / dat Claes Evertsz Gerrit
Gerritsz. Bicker en meer anderen / hem ghevangen wel geseyt hebben / dat
Jacob Aertsz. ende Marten Gerritsz. dichtwils by Cantcr ende Helsdingen
geweest zijn / ende met haer gesproken hebben / dat Claes Evertsz hem ghevan-
gen oock selfs geseyt heeft / dat hy tot verscheyde reysen by Cantcr geweest is /
ende hem selfs / oock noch na de Ossemarckt lestleden ghesproken hadde /
dat hy Claes Evertsz. wel raedt wiste om de Klock S. Nicolaes te doen tree-
ken / door Mr. Andries Koster aldaer / ende S. Geert door Mr. Dirck Koster
aldaer / dat vorder ghebleken is dat de voorsz Willem van Aukoop / Hendrick
Jansz den Boer en andere op S. Nicolaes avont (als de voornoemde Claes
Evertsz. ontboden zynde voor de Magistract te comen / t' selve gewegert / en
den Officier ende Schepenen comende om hem te holé / geresisteert hadde alle
mogeliche devoirt hebben ghedaen / om hare Complicien op de been te crijgen /
en t' gene zy jegens den Commandeur ende Soldaten / mitsgaders de Magis-
tract ende de Heeren Staten voor hadde / hy avondes immers voor twaelf
uren des nachts hadde willé attenterē / aleer de Compagnie Ruyters van zy-
ne Pr. Excell. en de Compagnien voetvolcx by de Beere Staten van Utrecht
onbade / souden connen aen comen. Dat oock desen gebangē met Mr. An-
dries Koster en Schoolmeester S. Nicolaes / ende andere zyne Complicien daer
na beducht zynde / dat haer voorsz. voornemē en schickeliche aenslach ondect
soude worden / by malcanderen zyn geweest / ten huyse van Claes Hendrichsz.
Kistemaker / ende Biersteller aende Drieborgh / alwaer zplupden / ghelycken
godloosen / grouweliche en execrabelen eedt malcanderen voorthelden en heb-
ben gedaen / te weten : dat hy Dupbels eygen soude wesen / die pet van haren
aenslach

zenstach en eedt inde rijdende Bode gebaen/soude openbaren ofte belijden/en dat hy ghevangen ende andere zyne Complieen daer op ghesept hadden: Ja wel/alles niet teghenstaende dat hy gebangen onlangs te vozen beneffens ander goede en vrome Edelen/Borgeren ende Inghestenen deser Stadt/den behoorlichen eedt van ghertrouwicheyt aen God/ en de Heere Staten en Magistraet hare wettige Obericheyt hadde gedaen. Den booziganch van welcke seditieuen en moordadigen aenstach/ten ware die door Gods sonder linge genade ondeckt ende verhundert ware geweest/ niet alleen veroozaecht en soude hebben een groote blaedstortinge/ so bande goede Borgeren en Inghestenen deser Stadt onder maclanderen/mitsgaders bande Soldaten ter ordonnantie vande Ho. Wo. Heeren die Staten Generael der Vereenichde Nederlanden/ende zyne Pr. Excel, binne dese Stadt garnisoen houdende/maer doch ghestreckt soude hebben tot periculatie bande gemeene ruste/cuine/ oproesse en ondergaanth bande Stadt/mitsgaders bande geheelen staet vande Lande van Utrecht int particulier/en tot crencinge bande publycke authoritchopt/ mitsgaders banden welstandt bande Vereenichde Nederlanden int Generael/en daeromme aende principale Autheurs/ Complieen en partipanten van dien/ en sulx aen desen gebvangen anderē ten exemple behoocht geschaft te wordē/ te meer om dat hy ghevanghen inde voogaende schrikkeliche mynterij hem ooc grosselick heeft misbruycht. So ist dat de Gecommitteerdē der Hooge en moghende Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlandē als hy de selve met adlypse ba zyne Pr. Excel, en des Raets van Staete speciaalcken tot de kennisse en iudicature deser sake mede gelast ende geauthoriseert zynde: Ende hier van aen hare Ho. Wo. communicatie en openinge gedac̄ hebbende/de E. E. Heere Staten's Lands vā Utrecht/eensamentlick het Gerecht der stadt Utrecht/doende recht op de aenclachte en conclusie van de Schout der selver Stadt. Verclaert hebbē ende verclarēn hy desen/ dat de voorsz. Johan Ruysch begaen heeft Crimen leſt Majc statis, en daer over verbeurt lijs en goedt/ condemneren oversuler den voorsz ghevangen gebacht te worden ter plaeſt daernien gewoonlich is Iusticie te doen/ende aldaer geerteuteert te worden met den sweerde datter de doot na volcht: Verclarende syne goederen gherconfisqueert tot behoef banden Heere banden Lande.

Aldus ghedaen ende ghearrestert t' Utrecht den vij. en Mep 1611.

Ende was onderteckent G. Hamel,

Al-hoe-wel Jan Ruysch Schoenmaker, gevangen, volgende de Sententie jeghens hem alreede gepronuncieert, ten exemple van andere, behoorden wetter doot geschaft te wordē. So ist nochans dat de Gecommitteerdē van de Hooge en Moghende Heeren de Staten Generael vande Vereenichde Nederlanden, de Heere Staten's Lands van Utrecht, en die vanden Gerechte der stadt Utrecht, gelet hebbende op de ernstige bede en intercessie vande Burgemeesteren, mitsgaders vanden eersamen ende godvruchtige Kerckendienare, metten kercken-Raedt, en eenige andere goede ende vrome Burgeren deser Stadt, meer genegen welsende om te ghebruycken genade dan rigeur van Iusticie, hebben de lijs-straffe in de boven geschrevene Sententie geroert, gemitigeert en versacht, gelijk sy die mitigeren en versachten mitsdesen: En bannē oversulcx den voorsz.

gevangen ten eeuwigē dage uyt alle de geunieerde Nederlanden, Landtschappē
en Stedē aende selve behoorēde, sonder daer inne wederomme te mogen comē,
op pene van aen't levē gestraft te werdē: Te ryumen de Stadt, Steden ende Lan-
den van Vtrecht binnē den tydt vā xxiiij ure, ende d'andere Landen binnē acht
digen daer na: Verclarende zyne goederen vervallē en verbeurt te zijn aen den
Heere van den Lande. Gegeven t'Vtrecht den ix. May 1611.

Ende was onderreeckest G. Hamel.

Als o Mr. Andries Hendrichsz. Schoolmeester en Coster van Sinte Pi-
clae's Kerckie alhier binnen Vtrecht/ tegenwoordelich ghevangen op den
huyse van Hesenbergh/ brypten pyne en banden van psere bekent heeft/
dat hy gebangen na dat zyne Gen. Graef Ernst van Nassou de Magi-
straet verandert heeft/ tot verschepden reysen geweest is ten huyse van Claes
Evertsz. van Geyn/ inde wandelinge genaemt de Goper/ als daer vā aensla-
gen gesproken wordē/ vergeselschapt met de voorsz. Claes Evertsz. Thymian
van Wee/ Willem van Aucoop/ Jan Kupsch/ Schoenmaecher/ Marie Ger-
ritsz Jacob Aertsz. en meer anderē/ en dat aldaer ten huyse vā Claes Evertsz.
voorsz principalich gemaect is dē schickeliche en boose aenslach/ om t' Crijch-
volck dooz oordre bande. H. M. Heere die Statē Generael der vereenigde Ne-
ederlanden/ en zyne Pr. Excell. binnē de Stadt Vtrecht Garnisoen houdende/
te vermeestere. De Magistraet weder af te settē/ noemende deselbe te wesen
maer een deel Quidamis/ en seggende dat Canter en Helsdingen haer Ober-
hept ware/ en de selbe weder inde Magistraet te settē/ en der Staten Camere/
als die Heeren Statē op een beschijvinge ofte generale dachbaert vergadert
soudē wesen/ op schoone middach ontrent 12. ure met gewelt te besettē/ daer toe
men inden Hof van Lambert Canter 200. Musquettiers moesten leggen ende
inde swarte Clock och eenige Borgerijc/ ende inde vergaderinge vande Hee-
ren Staten doen comē thien ofte twaelf manne met lange mantels/ daer on-
der hebbende een coort Vuer niet een Sabel/ die seggen souden jegens die Hee-
ren Staten/ geest ons onse privilegiën oft dat gaetter dooz/ en dat zp aldaer in
de Staten Camer door een out mannelik toegemaect en gedeguiseert als een
Statē Bode/ de Heere Commandeur over het Crijchsvolck souden onthie-
den Cito, Ciro, en hem afbewingen patente om de Soldaten te doē verreckē/
en dat de voorsz. Claes Evertsz Willen van Aucoop/ ende een jongman met
een lang aensicht die hy gebangen aende steenwech wel hadde sien staen/ dan
zyne name niet en wiste/ sondē dattē geen mynterijc en was; dat de Heeren
geen wetteliche Oberheit en ware/ dat hy Aucoop wilde een voorganger zyn:
En de voorsz. Jacob Aertsz. Dat hy met zyn Vendel eerst soude uit comen/
welke aenslach hy gebangē en zijn Complicien al voort hadden om int werck
te stellē op de l'ste voorgaende Beschijvinge. Item dat hy gebangen daer na
op een ander tijt was geweest ten huyse van Claes Paulw. Verriet inde rij-
dende Bode/ met Claes Evertsz voorsz. Tymā vā Wee en andere/ en dat Ty-
man vā Wee haer aldaer voorgehoude hadde dese woordē/ en afgomen den
nabalgendē godlosen/ grouweliche en execrabelē cedit: goede manne t' geen dat
hier geschiet dat moet secreet blijvē/ en wō moesten maleanderen trouwelich
by staen/ ende die gene die het upbrengt ofte seyt/ al waer het segen zyn ergē
Wijf

Wijf/die sal des Dupbels epgen wesen: Ende dat hy gebangen ende anderen
daer op hare vingeren hebben opgeschenen: Verclarende hy gebangen dat den
voorschreven grouwelicken ende godlozen eedt streekt om hy alle voorvallen-
de occasien haren abominablen moordadighen aenslach op de Soldaten/de
Magistratē en de Heeren Staten int werck te stellen/ en dat alle de gene/tie by
het doen van den selven eedt gheweest zijn / daer van kennisse hadden. Dat
doch hy gebangen bekent heeft/dat hy over dese aenslach tweemael hadde ge-
communiceert met Dirck Canter/te weten/ eerst t'zijne Canters hupsinghe/
doort begeerte van Claes Evertsz. voorsz. ende andere zyne Complicen/ doen-
ter ijdt ten hupsen banden selven Claes Evertsz in merkelcken getale verga-
dert zynde/ en daer na noch eens op't Kerck-hof van Sinter Nicolaes: Dat hy
gebange van Claes Evertsz. voornemt/ gebraecht zynde of hy geen raeft en
wist om de Clock te trekken/ghesept heeft/dat hy daer wel een toe wiste te cri-
gen. Dat voorderg gebleken is dat de voorsz. Willem van Aucoop/ Hendrick
Janz. den Boer en andere op S. Nicolaes avont (als de voornoemde Claes
Evertsz. ontboden zynde voor de Magistratē te comen/ t'selbe gewegert/ en
den Officier en Scheperen/ comende om hem te halen/geresistert hadde) alle
mogelick deboor hebben gedaen om hare Complicen op de been te crijen/ en
t'gene zy segens de Commandeur en Soldate/ misgaders de Magistratē en
de Heeren Staten voor hadde/by about/ enmers voor waefuren des nachts
hadden willen attenteren/ al eer de Compagnie Ruyters van zyne Pz. Excell.
en de Compagnie voortvolck by de Heere Staten van Utrecht ontboden/sou-
den come aencomen. Item/ dat Johan Jansz. de Soon int vliegende Vere-
ken/hem gebange in zyn school op S. Nicolaes avont/ oft ontrent de selve tijdt
na zyn beste onthout hadde come seggen: Mijn is daer geseyt/ het sal van daech
aengaen/ ich wil mijn laken afshalen/ en passen op mijn geweer/past ghy oock
op u gewer. Dat doch desen gebangen met Johan Ruysch ende andere zyne
Complicen/daer naer beducht zynde/ dat haer boos voornemē en schickeliken
aenslach ontdect soude worden/ malcanderē ten hupsen van Claes Hen-
drichsz. Kistemaker ende Biertapper aende Viebrugh by gelijcken godloosen
en grouwelicken eedt van Dupbels epgen te sullen wesen/ beloost hebben ha-
ren aenslach secrete te houdē/ en niet te belyden (alles niet regenstaende dat hy
onlangs te vooren benefess andere goede en bromē Edelen/Borgeren/ende
Ingesetenen deser Stadt/ den behoozlichen eedt van getrouwicheyt aan God
en de Heeren Staten en Magistratē hare wettige Obericheyt hadde gedaen:) Den
voorgaenk van welcken seditieuwen en oproerigē aenslach/ ten ware die
door Gods sonderlinghe genade ontdect endt verhindert ware geweest/ niet
alleen veroorsaecht en soude hebben een groote bloestortinge/ so van de goede
Borgeren ende Ingesetenen deser Stadt onder malcanderen/ misgaders
bande Soldaten ter ordonnantie van de Hog. Mo. Heere die Staten Gene-
rael der Vereenichde Nederlanden/ ende zyne Pz. Excell. binnen dese Stadt
garnisoen houdende/ maer oock gestrect soude hebben tot perturbatie bande
ghemicene ruste/rupne/ oppresie ende ondergaenk van de Stadt/ midtgaders
banden gheheelen Staet vanden Lande van Utrecht int particulier/ende tot
trenckinge bande publicke authorierteit/ midtgaders banden welstant bande

Ver-

Vereenichde Nederlanden int Generael. Erde daeromme aende principale Autheurs/ Complicien ende participanten van dien / ende sulx aen desen gebanghen anderen ten exemplre behoort gheschraft te worden: So ist dat de Gecommitteerde vade Ho. en Mo. Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden / als by de selbe met advyse van zyne Pr. Excell. ende vade van State specialichen tot de kennisse ende judicature deser saeckie mede gelast en gheauthoizeert zynde/ende hier van aen haere Ho. Mo. communicatie ende openinge ghedaen hebbende : Die Heeren Staten 's Landts van Vtrecht eenfamantich het Gerechte der Stadt Vtrecht/ doende recht op de aenlachte ende conclusie vanden Schout der selver Stadt : Verclaert hebben en verclaren by desen/ dat de voorsz Mr. Andries begaen heeft Crimen lesa Majestatis, ende daer over verbeurt lsf ende goet/condemneren over sulcx den voorsz. ghehanghen ghebrocht te worden ter plaatzen daermen gewoonlich is justine te doen/ ende aldaer gheexecuteert te worden mit den swerde datter de doodt na volcht : Verclarende zyne goederen gheconfisquert/ tot behoef banden Heere vanden Lande. Aldus ghedaen ende ghearresteert i' Vtrecht den sevenden May 1611. Ende was onderteekent / G. Hamel.

Alhoe-wel M. Andries Koster ende Schoolmeester van S. Niclaes, gevallen, volgende de Sententie jegens hem alreede gepronuncieert, ten example van anderen behoorden metter door gestraft te worden. So ist nochtans dat de Gecommitteerden van de Ho. Mo. Heeren de Staten Generael van de Vereenichde Nederlanden, de Heeré Staten 's Landts van Vtrecht, ende die van den Gerechte der Stadt Vtrecht, ghelet hebbende op de ernstige bede ende intercessie van de Burghemeesteren, mitgaders van den Eersamen ende Godtvruchten Kerckendienaren, metten Kerckenraedt, ende eenige andere goede en vrome Bargheren deser Stadt, meer genegen wessende om te gebruycken genade dan rigeut van Iustitie, hebben de lijf-straffe in de hovengeschrevien Sententie geroert, gemitigeert ende versacht, gelijck zy die mitigeren ende verschaffen mitdesen: Ende bannen over sulcx den voorfs. Gevangen ten eeuwigen dagen uyt alle de geunierde Nederlanden, Landtschappen en Steden aen de selve behoorende, sonder daerinne wederomme te mogen comen, op pene van aen het leue gestraft te werden: Te ruymen die stadt, Steden en Landé van Vtrecht binnen den tydt van 24 ure, ende d'andere Landen binné ach: dagen daer na: Verclarende zyne goederen vervallen ende verbeurt te zijn aen den Heere van den Lande. Gegeven i' Vtrecht op den neghenden May, 1611.

Ende was onderteekent, G. Hamel.

Alsd Jan Gerritsz. Cliniciet Laepmaker ghebozen van Lubichupsen int Sticht van Munster/woonende allier binnen Vtrecht/eghentwoordelich gebanghen op den Huyse van Hasenberch / bixpten zyne ende banden van psere bekent heeft/ dat hy gebanghen na dat zyne Ghén. Graef Ernst van Nassau de Magistraet verandert heeft / tot verschepden reysen gheweest is ten huyse van Claes Evertsz. van Geijn/ inde wandelinghe genaemt de Goyer / ende ooch op ander plaatzen als daer van aenslagen gesproochen worden/ vergheselschapt met de voorsz. Claes Evertsz. Chapman van

van Wee/ Willem van Ouecoop/ Meester Andries Coster ende Schoolmeester van S. Nicolaes Kercke/ Johan Buijsch Schoenmaecker/ Mertt. Gerrit. Jacob Aertsz/ ende meer andere/ ende dat aldaer ten huyse van Claes Evertsen voorschreven principalijck ghemaecht is den selvi. helijcken ende vooren aenslach om het Krijchsvoich door ordre vande Hooghe Moghen de Heeren de Staten Generael der Vereenigde Nederlanden/ ende zyne Princeyljcke Excellentie binnen de Stadt Utrecht garnisoen houdende te vermeesteren/ de Magistraet weder af te settien/ noemende de selve te wesen maer een deel quidams/ en seggende dat Canter ende Helsdingen haer O- bericheydt waren/ en de selve niet gheweldt weder in te dringhen/ ende der Staten Camere/ als de Heeren Staten op een Beschrijvinghe ofte Generale dachvaert vergadert souden wesen op schoonen middach ontrent 12. uen met gewelt te besetten/ daer toe men in den Hof van Lambert Canter twe hondert Musquettiers soude legghen/ ende in de swarte Blok voock eenigh Borgherpe/ ende als de Staten Camer soo beset soude wesen/ dat dan Canter ende Helsdingen de Staten tot de reeckenighen wel souden dwinghen/ welcken Aenslach hy Ghevanghen ende zijn Compli- cten al voor hadden om in't werck te stellen op de leste voorgaende Beschrijvinge. Item dat Claes Evertsz. voorschreven hem Ghevanghen en meer anderen van zyne Complicten daer nae op een ander tydt hadde doen vergaderen/ ten huyse van Claes Paulwelsz. Verriet in de rydende Bode/ alwaer de selve Claes Evertsz/ Thymian van Wee/ hy Ghevanghen ende anderen tot 18. ofte 19. in't getale vergadert zyn geweest/ en dat Thymian van Wee haer aldaer voorgehouden heeft dese woorden/ en den naevolgenden Godloosen/ grouwelijsken en erecrabelen eedt: Goede mannen/ tgeen dat ich segghen sal dat moet secreet blijben/ ende wy moesten malanderen trouwelyk helpen/ by last/ by brandt/ by noodt/ en getrouwelyk bystaen/ en de gene die het wytbringt ofte seyt/ alwaer het jegens zyn erghen Wijf/ die sal Dubbels ep ghen wesen/ en dat hy Gebangen ende anderen daer op den eedt hebben gedaen/ en geseyt/ ja: Verclarende hy Gebangen dat de voorsz grouwelijsken en Godloosen eedt strekte om by alle voorballynde occasien haren abominablen moordadighen Aenslach op de Soldaten/ de Ma- gistraet ende de Heeren Staten in't werck te stellen/ ende dat alle de ghe ne die by het doen banden selven eedt waren/ daerinne consenteerden/ ende dat zy sich niet die woorden/ dat by last of by brandt/ zylinden malanderen souden bystaen/ beholpen/ maer dat de meeninge was de Soldaten wpt te iaghen/ ende dan de Heeren wederom op te doen staen/ ende setten de andere die Graef Ernst ghecasfeert hadde: wederom in haer volle posse- sie/ ende dat sy vermaenden van brandt of last/ datmen alsdan malanderen soude bystaen/ dat was maer dat zy sorcheden/ dat het remandt van hen-lyden soude wytbringen/ ende dat sy sich dan daer mede souden ver- antwoorden: Dat Thymian van Wee/ Herman den Backer/ ende Jacob Aertsz. resolutie souden nemen/ hoemē de sake soude in't werck stelle om de Soldaten uit de Stadt te tragen/ en soo zy het niet haer drien niet vindien en condē/ so souden sp noch drie tot haer nemen/ namentlijc Claes Evertsz.

voerß. Hendrick Petersen ende Meester Andries voornemt / dat hy wel gehoorz heeft dat Jacob Aertsz. deel tot Canters ginc/ ende Claes Evertsz. tot Hendrick van Helsingen/ dat voorders hy Gebangē/ Johan Peet ende Coenraet Willemse Coperslaghers/ met Claes van Woestepu op S. Nicolaes abont (als de voornemende Claes Evertsz. ontboden zynde voor de Magistraet/ gewengert hadde te comen/ende den Officier ende Schepenen comende om hem te halen gheresisteert hadde/ Willem van Oucop ende Hendrick Jansz. den Boer alle mogelijcke devoit deden om haer Complieen op de been te crÿgen/ende t'gene zp jegens den Commandeur ende Soldaten/ mitgaders de Magistraet ende de Heeren Staten voor hadden/ hy abont immers voor 12 urens des nachts hadden willen attenteren / al eer de Compagnie Ruyters van zyne Pr. Crecel. ende de Compagnie voetvolcx by de Heeren Staten van Utrecht ontboden / souden comen aencomen/ in den abont stant gegaen zyn boven inde stadt/ om te sié hoe het daer al stond/ ende comende ontrent de Smeechugh/ gesproken hebben Aert van Dijck/ die henlyden seyde: onse borst zyn allegader hy malcanteren / elch past op zyn gheweyp/ ende ict op het myn doch/ het myn staet hier al ghereet/ ict en dencht niet of daer sal haest wat ballen : dat zp van daer ghegaen zyn inde Marssegars by Jacob Hendriksz. Nutsemaker/ die inde voorgaende mpterie Coopzael geweest is / ende hem geseyt t'gene zp van Aert van Dijck verstaen hadden/ hoe het boven inde Stadt stont / die daer op seyde/ dat hy het wel wiste / ende dat hy ende anderen daer ontrent geresolvert waren haer buertie te bewaren / ende nienant dooz te laten : dat van daer voort gegaen zyn voort de deure van Aert Willemsz. van Lalicembel/ Synder of te Cleermaker/ ocli woonende inde Marssegars/ ende geweest zynde in de voorgaende mpterie Provoost/ dat die terftont wpt zyn ducr quam bersten/ ende vrychde sal't haest aengaen/ende gaf goede couragie/ende seyde alst daer op aencomt wyl sullen met een tree / met een baert de sleutels van de Bungliercx Toorn halen/ende lypden de Klock / twelle zp alle toestromende/ zyn nae knips ghegaen om haer geweyp gheret te maken / ende op den hafpel te passen (so zp dat noemden) dat een weynich tyts daer na hñ hem Gebanghen gecomen zyn/ Willem van Oucop ende Hendrick Jansz. den Boer / ende hem seyden dat zp quamens wpt Thymian van Wees quarier/ ende aldaer hadden hooren seggen/ dat de borst daer ooch op haer gheweyp pasten/ daer hy voeghende dese woorden: Boven in de Stadt is de borst al lustich ende couragieur/ elch past op zyn gheweyp : de borst wilde wel dat zp daer al aen waren / het moet in de voor'acht gheschieden eer het volck gen comt/ende dit alles niet tegenstaende dat hy Gebangen olangs te vooren beneficis andere goede ende hōme Edelen / Burgeren ende Ingescetenen deser Stadt / den behoozlichen eedt van getrouwicheit aen God ende de Heeren Staten / ende de Magistraet haer wetlige Obericht hadde ghe daen: Den voortgaech van welcken seditieuze ende oppoerighen aenslach/ ten ware die door Gods sonderlinge genade ontdeckt ende verhindert wa re gheroest / niet alleen verroefsaecht en soude hebben een groote bloeistorunghe / soo van de goede Burgeren ende Ingescetenen deser Stadt onder malcan-

maleanderen/ midsgaders van de Soldaten/ ter oponnantie van de H.
M. Heeren/ de Staten Generael der Vereenichde Nederlanden/ en zyne
P. Excel. binnen dese Stadt garnisoen houdende/ maer doch ghestrekt
soude hebben tot perturbatie vande ghemeene ruste/ruine/ oppreessie en on-
derganch vande Stadt: mitsgaders vanden gheheelen staet vanden Lan-
den van Drecht in't particulier/ende tot krenckinghe vande publike au-
thoriteyt/ mitsgaders vanden welsant vande Vereenichde Nederlande in't
generael/ en daeromme aende principale Autheurs/ Complicien/ende Par-
ticipanten van dien/ en sulcx aen desen Gebanghen/ anderen ten exmple/
behoort gestraft te worden/ te meer om dat hy Gebangen in de voorgaende
schickelijcke mypterie hem doch seer grosselijcken heeft misbruykt. Se ist
dat de Gecommitteerde der Hog. ende M. Heeren de Staten Generael
der Vereenichde Nederlande/ als by de selve niet advijs vā zyne P. Excel.
ende des Raedts van State specialijcst tot de kennisse ende judicature deser
sake mede ghelaest en geauthoeriseert zynde/ ende hier van een hare Ho. M.
communicatie en openinghe gedaen hebbende: de Heeren State's Landts
van Drecht/ eensamentlyk het Gherecht der Stadt Drecht / doende
recht op dy aenlachte ende Conclusie van den Schout der selver Stadt.
Verclaert hebben ende verclaren by desen/ dat de voorz. Johan Gerritsz.
begaen heeft Crimen lesa Majestatis/ ende daer over bei beurt liff en goede/
condemneren over sulcx den voorz. Ghewangen ghebacht te worden ter
placie daermen ghewoonlyk is Justitie te doen/ en aldaer gheexecuert
te worden met den Sweerde datter de dood na volcht: Verclarende syne
goederen gheconfisqueert tot behoef van den Heere van den Lande.

Aldus ghegaen ende ghearresteert t' Drecht den sevenden Dec/ 1611.
Ende was onderteekent G. Hamel.

De Gecommitteerde van de H. en M. Heeren de Staten Generael
der Vereenichde Nederlanden/ midsgaders de E. Heeren Staten
State's Landts van Drecht/ eensamentlyk t' Gherecht der Stadt D-
recht/ ghesien de ootmoedighe supplicatie van Johan Gerritsen
Clincket gecondenicerde/ daer hy by te kennen geest/ dat hy de waerheyde
van zyne forfaicten ende delicten goedwillichelyk geseyt ende bekent/ van
de selve sonderlinge leedtweser/ ende berou heeft. Dat hem doch ten aen-
siene van zyne goedwillige bekentenne/ niet allene van zyne misbruyken
ende delicten/ maer doch om dat hy te kennen ghegeben ende geopenhaert
heeft t'screet vanden aenslach/ ende den eedt in de rydende Wode gedaen/
by den voorschreven Gherechte hoope van gracie ghegeven is: Bidende
ende versoechende daeromme ootmoedelijc om gracie en genade. Kebbe:
hier op al voorzeng gehoorzt hebbende t' advijs van den Schout der Stadt
Drecht/ ende meer ghenegen wesende tot clementie ende ghenade/ als tot
riguer van Justitie/ oec begeerende den Suppliant volcomenlyk ende ef-
fectuelijc te laten genietē de gracie/ daer van hem by den voorz. Gerech-
te hoope gegeven is/ quijt gesholden ende gepardonneret/ schelden quijt en
pardonneren by desen/ alle zyne forfaicten ende delicten/ niet de penen ende
straffen

straffen in de hoven geschreven sententie geroert / ontslaen hem upter ap-
prehensie / ende imponeren allen Officiers ende Justiciers / daer over een
swijghen ende silentium / midis dat hy Suppliant hem voortgaen drachte
in stilheit ende obediencie / als een goet ende ghetrouw Onderaet behoort.
Ghegeven t' Utrecht op den sevenden Maer 1611.

Ende was onderteekent G. Hamel.

Giso Gerrit Obijn gewesene Postmeester van de Ho. Mo. Heeren de
Staten Generael der Vereenigde Nederlanden / residerende alhier
binnen Utrecht / tegenwoordich gebangen op ten huyse van Hasenberg /
buxten ppe en banden van pse bekent heeft / dat Jacob Aertsz. ende
hy Gebanghen / na dat zyne Gen. Grabe Ernst van Nassou de Magistrat
verandert heeft / tot verschepden represent samen gesproken en veracthaecht
hebben over den schrikelycken ende boosjen aemtach / om den Heere Com-
mandeur en het Crijchsvolk door ordere van de H. Mo. Leeren de Sta-
ten Generael voornoemt / en zyne H. Excel. binnen de Stadt Utrecht com-
manderende ende garnisoen houdende / te verneesteren / de Magistrat we-
der af te setten / Camer ende Helsdingen met den anderen weder in te voe-
ren / de Staten Camer te verscheren / en de Heeren Staten af te setten ende
te veranderen / Dat Jacob Aertsz. wel rae wiste om 7 ofte 800 Mannen
by den anderen te crpghen / ende teghens hem Ghebanghen ghescept heeft /
hadden wy de Staten dootgeslagen so en hadden wy dese swaricheyt niet
gehadt; en dat Bartholomeus van Wee tegens hem Gebanghen doch wel
gescept heeft / hadden wy daermede voortgegaen / het hadde best geweest / seg-
gende hy Gebanghe daer hy / dat Bartholomeus van Wee de gene is die hem
in dese swaricheyt gebracht heeft / Dat oock hy Ghebangen ghedachtaert
zinde om te comen ten huyse van Claes Pauwelsz. Verriet / in de rydende
Bode / hy Ghebanghen aldaer gheweest is met Claes Evertsz. van Geyn /
in de wandelinge ghenaemt de Goyer / Thymian van Wee / Jacob Aertsz.
ende meer andere zyne Complicien in merckelijken getale / alwaer na dat
Thymian van Wee / zyne propoosten tot den voorz. aenslach dienende / ghe-
scept hadde / hy Thymian van Wee ginch staen aen de schoozsteen / ende dat
Gerrit de Backer al eer Thymian van Wee voortg begonst te spreken /
maechde of de Camer doch dicht was / ende oft daer gheen Slipper osse
Derclichers en waren / en dat Gerrit de Backer om daer van seker te we-
sen / uyt de Camer ginch om te besien of daer remant was die het mocht
hooren osse luyfsteren / en dat hy weder incomende septe in effect datter nie-
mant en was / dat Thymian van Wee henluyden doen voorhielt dese wo-
den / ende den nabolgenden godloosen / grouwelijcken ende execrablen eedt:
Goede mannen / tgene dat hier gheschiet dat moet secreet blippen / ende wy
moesten malcanderen trouwelijck helpen hy last / hy brant / hy noot / ende ge-
trouwelijck hy staen / ende de ghene die het wytbrengt osse sept / alwaer het
teghens zyn epghen Wijf / die sal des Duyvels epghen wesen / ende dat hy
Ghebanghen ende andere daer op hare vingheren hebben opghesletten /
verclarende hy Ghebanghen dat den voorz. grouwelijcken ende godloo-
sen

sen eedt streect om by alle voorvallende occasien haten abominablen moordigen aenslach op de Soldate/ de Magistraet ende de Heeren State in't werck te stellen. Dat voordeis ghebleken is dat de boozz. Willem van Auttoop/Hendrick Jansz. den Boer ende andere op S. Nicolaes avont (als de voornme Claes Evertsz. ontboden zynde) voor de Magistraet te comen selve gewegert/ en den Officier ende Schepenen comede om hem te halen/ geresisteert hadde/ alle mogeliche devout hebben gedaen om hare Complicen op de been te cragen/ ende igene zp teges de Comandeur en Soldate/ mitsgaders de Magistraet en de Heere Staten voer hadden/ by avont/ immers voort 12. urens des nachts hadde wille attenteren / aleer de Compagnie Appartere van zyne Pr. Excel. en de Compagnie voetvolck by de Heere Staen van Drecht ontboden/ souden conne aencomen/ alles niet tegheinstacende dathp Gebangē onlaet te vooren/ benessens andere goede en vrome Edelē/ Borgerē en Ingescetenē deser stadt/ de behoochlyke eedt van getrouwicheyt aan God en de Heere Staten en Magistraet hare wettige Oderichept hadde gedaen: Den voortgangh van welcken seditieusen en opzoerigen aenslach/ ten ware die door Gods soederlinge genade ondect en verhindert ware geweest/ niet alleen veroorzaect en soude hebben een groote bloetsortinge/ so van de goede Borgeren en Ingescetenen deser Stadt onder malcandere/ mitsgaders van de Soldate/ ter ordonnautie hande H. M. Heeren de Staten Generael der Vereenichde Nederlade en zyne Pr. Excel. binnen deser stadt garnisoen houde/ maer oock gestrect soude hebbē tot perturbatie van de ghemeene rust/ ruine/ oppressie en ondergang van de stadt/ mitsgaders van den gheelen staet banden Lande van Drecht in't particulier / en tot krenchinghe van de publicke autoritept/ mitsgaders van den welstant van de Vereenichde Nederlande in't generael/ en daeromme aende principale Autheurs/ Complicen en Participantē van die/ en sulcr aen desen Gebangen / anderen ten exemplē behoocht gesraft te wordē/ te meer om dat dese Gebangē hem niet alleene dese repte/ maer oock inde voortgaende schrikkeliche mispterie/ teges zyne schuldige plach/ en eedt/ als wesende in dienst van de lande/ troulooseijc heeft misbruykt; so ist dat de Gecommitteerde der H. M. Heeren de Staten Generael der Vereenichde Nederlanden/ als by de selve met advys van zyne Pr. Excel. en des Maerts van State specialijc tot de kennisse en judicature deser sake mede gelast en geauthoeriseert zynde / ende hier van aen hare H. M. communicatie en openinge gedaen hebbēde: de E. Heeren de Staten 's Lands van Drecht/ eensamentlyk het Gerecht der stadt Drecht/ doen de Recht op de aenclachte ende conclusie van den Schout der selver stadt. Verclaert hebben ende verclaren by desen / dat de boozz. Gerrit Obijn begaen heeft Crimen lesae Majestatis, ende daer over verbeurt lyf en goede/ condemneren over sulcr den boozz. Ghehanghen gebracht te worden ter plaatse daermen gelvoonlyck is Justicie te doen / ende aldaer geexecutert te worden met den Sweerde dattre de doot na volcht: Verclarende zyne goederen geronsisqueert tot behoef van den Heere van den Lande.

Aldus ghedaen ende ghearresteert t' Drecht/ den sevenden Mey / 1611.
Ende was onderteekent G. Hamel,

Al hoe-wel Gerrit Obijn, ghevanghen, volghende de Sententie jeghen hem alreede gepronuncieert, ten exemple van andere, behoorde meiter doot gestraft te worden. Soo ist nochtans dat de Gecommitteerde vande Hooge en Mogende Heeren de Staten Generael vande Vereenichde Neder-landen, de Heeren Staten 's Landts van Vtrecht, en die vanden Ghercricht der Stadt Vtrecht, gelet hebbende op de ernstige bede en intercessie vande Burgermeesteren, mitgaders vanden eersamen ende godvruchtigē Kerckendienare, metē kercken-Raedt, ende eenige andere goede ende vrome Burgeren deser Stadt, meer ghenegen wesende om te ghebruycken genade dan rigeut van Iusticie, hebben de lijf-straffe in de boven geschreven Sententie geroert, gemitgeert en versacht, gelyck sy die mitigeren ende versachten mitdefens: En bannen over sulcx den voorsz. gevangen ten eeuwigen dage uyt alle de geuincerde Nederlanden, Landtschappē en Steden aende selve behoorēde, sonder daer inne wederomme te mogē comen, op pene vā aen't levē gestraft te werdē: Te ryumen de Stadt, Steden ende Landen van Vtrecht binnē den tyde vā 24 ure, ende d'andere Landen acht dagen daer na: Verclarende zyne goederē vervallen ende verbeurt te zijn aen den Heere van den Lande. Gegeven t'Vtrecht op den ix. May 1611.

Ende was onderteekent G. Hamel.

Alsoo Dirck Canter ieghenwoordich gebanghen op den huyse van Ha-senberch/burten pine en banden van pscre bekendt heeft / dat Jacob Aertsz. van Wijchersloot/hem Gebange eerst t'zijnen huyse onddeckt en te kennen gegeben heeft/den aenslach by den selven Jacob Aertsz. ende zyne Complieen becaemt en voorghenomen/ omme 'Wachthups op de Neude te overrompelen/de Soldaten banden anderen te separeren/ende te beletten dat zy by den anderem niet en souden comen versamelē/hem ge-vangen en Hendrick van Helsdingen tot Borgemeesters te herstellen / ende voorts de Camere hande Heeren Staten 's Landts vā Vtrecht te besetten/ en dat sy aldaer inde Staten Camere deur een ouc manuekē toeghemaecht en gedeguisiert als een Staten Bode/ den Heere Commandeur over het Crijchsvolk souden ontbieden/ ende hem af dwingen patente omme de Soldaten te doen vertrekken/oock datinen enighe mannen soude uyt maken/omme die tot haer boos ende quaet voorgnemen aldaer te employeren. Dat ooch den selven Chevangen aenghenouen heeft 'tselfde met de vooy-noemde Helsdingen te suffen communiceren/dien volgende hy Chevangen anderhalven dach daer nae ten huyse van Helsdingen is ghecomen/dat aldaer den ghemeeten aenslach by Jacob Aertsz en Merten Gerritsz wederomme is verhaelt/ en daer over by den selven mitgaders desen Chevangen en Hendrick van Helsdingen beraedtslaecht/dat ooc den schickelijken en boosen aenslach hem Gebaughen by Andries Hendricksz. Schoolmeester ende de Coster van S. Nicolaes Kercke alhier binnen Vtrecht op twee verschenden rensen voorglehonden is/ naemelick/ eerst t'sijnes Chevangs huyse met dese woorden in forma: Borgemeester iet come altemet hier ende daer ende hoore de Borghers sprechen/ soudien sy wat begin-

nen/ het is nu tijdt / zp hebben het soo wel overleefd/ so souden wel tot haer
voornemen comen/ ende daer na op S. Nicolaes Kerckhof niet dese wooy-
den in Forma: Die Borghers souden wel wat beginnen / maer vreesen
voor een belegheringhe: daer op hy Ghevanghen gheantwoort heeft/ voor
een belegheringhe en vrees ic niet / souder dat hy Ghevangen ghelyck hy
Magistract deser Stadt te krennen gegeven heeft/ ende dat den voortgaecht
banden selven seditieusen ende oproerighen Aenstach / ten ware die dooz
Godes sonderlinghe ghenaden ondecte ende verhindert ware gheweest/
met alcentlich vir voorzaecht en soude hebben een groote bloetstortinghe / soz
vande goede Borgeren ende Ingescetenen deser Stadt onder malcanderen/
als oock vande Soldaten door ordomantie vande Ho. Mo. Heeren de Sta-
ten Generael der Vereenichde Nederlanden / ende zyne Pr. Ercell, binnen
dese Stadt garnisoen houdende/maer oock ghestrekt soude hebben tot per-
turbatie vande ghemeene ruste / ruine / oppreßsie ende ondergancht vande
stadt / mitsgaders banden gheheelen staet banden Lande van Utrecht int
particulier/ ende tot krenchinghe vande publyche authoriteyt/ mitsgaders
banden wettstant vande Vereenichde Nederlanden int generael/ mits twele-
ke de selve aende principale Autheurs/ Complicien/ Participanten/ Berac-
slaghers van dien/ende sulcx aen desen Ghevangen/ten exemplie van aude-
ren behoor gheschraft te worden / te meer overmidts hy vande voorgaende
schryfliche impyterie ende faccie tegheus sijn wettiche Overicheyt ende
den staet van den Lande aenghehangen is gheweest een sonderlingh insti-
gator ende directeur/ende hem inde selve mede als een hooft heeft gebrypt
ende lateen ghebruycken/ende dat hy niet jeghenstaende hem selfe was ghe-
pardonneert / onder conditie van dat hy hem in stilheit ende sonder oproer
voorts aen soude draghen / op peyne van als perturbateur vande ghemeene
ruste aen Lijf ende goet gestraft te worden / hem heeft onderstaen onder an-
dere bescherpen overredinghen / ooch nopende den voorsydien moordadi-
gen ende bloedighen aenstach Conveniente houden / ende daer over te de-
libereeren ende beractslagen. Soo ist dat de Ghecomitteerden der Hooge
ende Moghende Heeren / de Staten Generael der Vereenichde Neder-
landen / als by de selve met advose van zyne Princelijcke Excellentie / ende
des Raets van State speciaelijken tot de kennisse ende judicature deser
staet mede ghelaft ende gheauthoriseert zynde / ende hier van aen haere
Hooge Moghende communicatie ende openinghe ghedaen hebbende / de
Coele Heeren de Staten s Landes van Utrecht/ eensamentlich t' Gherecht
der Stadt Utrecht / doende Recht op de aenelachte ende conclusie vanden
Schout der selver Stadt/ hebben den voorschrycken Ghevanghen oock ijt
trachte van speciale consent ende authorisatie vande Hooge Moghende Hee-
ren Staten Generael vande Vereenichde Nederlanden / met advys van
zyne Pr. Excellentie ende banden Raet van State ghegheden / den lesten
Wartij lesleden/ ghebarren ende bannen midts desen zim leuen lanck ghe-
duerende / mit alle de Vereenichde Provincien / Landeschappen ende See-
den daer aen behouzende/tercupmen de Stadt/ Seeden ende landen van U-
trecht/

errecht/binnen den tijt van vierentwintich ure/ ende d'ander Landen bin-
nen den tydt van acht daghen/ sonder daer inne w. der te comen/op pepne
van aen't leven ghesraft te warden/ anderu ten exemplē: Verclarende
syne goederen verballen te wesen aan den Heere van den Lande.

Aldus ghedaen ende gearresteert t' Utrecht/ op den sevenden Mey/ 1611.
Ende was onderteekent G. Hamel.

Glooo Heyndrick van Helsdinghen seghenwoordich ghevanghen op
den huyse van Hasenbergh/ wuuten pyne ende bandē van psere bekem
heest/dat eerst Jacob Aertsen van Wyckersloot/met hem raedts ghe-
pleecht heest/hoe de Borgher (die hy scyde dat seer ontstelt was) hem
draghen soude/ ende daer nae die selve Jacob Aertsen ende Merten Gerritzen/
hem Ghevanghen t' zynen huyse ontdeckt ende te kennen ghegeven
hebben den aenslach by den selven Jacob Aertsen en syne Complicen be-
raemt ende voorgheironmen/ omme t' Wachthuys op de Peude te overrom-
pelen/de Soldaten banden anderē te separerē/ ende banden anderē te hou-
den/Dirck Canter ende hem Gebanghen tot Borgemeesters te herstellen/
en het voorts op een ander doet te brenghen: dat over den selven schricke-
lyken en boosuen aenslach in zyn Gebangens hyns/by Dirck Canter/ hem
Gebanghen/ Jacob Aertsz/ ende Merten Gerritsz/ veraedtslaecht is ghe-
weest/ sonder dat hy Ghevanghen gheijch hy oock volghende den eerdt by
hem ghegeven schuldich was/ t'selue aen de Magistraet deser Stadt te ken-
nen ghegeven heest/ ende dat den voortghanch van den selven seditieusen
ende opzorighen aenslach/ ten ware die door Godes sonderlinge ghenade
ontdeckt ende verhindert ware gheweest: niet alleenlyk veroorsaeckt en
soude hebben een groote bloedstozinghe/ sov bande goede Borggerende
Inghesetenen deser Stadt onder maleanderen/ als oock van de Soldaten/
door ordonnantie bande Hooghe Noghende Heeren/de Staten Generael
der Vereenichde Nederlanden/ ende syne Princeylische Excellentie binnen
dese Stadt Garnisoen houdende/ maer oock ghestrecket soude hebben tot
perturbatie van de ghemeene ruste/ ruine/ oppresie ende onderganch van
de Stadt/misgaders van den gheheelen staet banden Lande van Utrecht
in't particulier/ ende tot krenchinghe bande publicque authoziteyt/midts-
gaders van de welstandt van de Vereenichde Nederlanden in't generael/
mits het welcke de selue aende principale Autheurs/ Complicen/ Partici-
panten ende Veraedtslaghers van dien/ende sulcr aen desen Gebangen ten
exemplē van anderen behoort gestraft te warden: te meer overmits hy van
de boorgaende schrikkeliche myterie ende factie/ teghens syne wettighe-
Obericheft ende den staet bandē Lande aenghevangen/ is geweest een son-
derlich directeur/ en hem seer trouweloosheitcken/ dewiile hy noch was in
den dienst eedt en gagie bande Heeren Staten banden lande van Utrecht/
teghens syne Instructie/schuldighen plicht ende ghedanen eedt/in de selue
myterie ende factie mede als een Hoost heeft ghebruydt ende lateen ghe-
bruycken: Ende dat hy niet ieghemstaende hem al t'selue was ghsardon-
neert/ onder conditie van dat hy in stilheypdt ende sonder opzoer/ hem
voorts

voorts aen soude draghen / op peine van als perturbateur van de ghemeene
ruste/aen hys ende goet gye / gaest te wozden/ hem heeft onderstaen onder an-
dere verschepden overredinghen / dock nopende de voortsepden moordadi-
ghen ende bloedighen aenslach / in zijn hys Conventicul te houden / ende
daer over te delibereren ende beraerslaghen. So ist / dat de Gheremitt-
teerden der Hooghe ende Moghende Heeren de Staten vander Ver-
eenigde Nederlanden / als by de selbe met adwyse van syne Pr. Excell. ende
des Raets van State / spesialijcken tot de kennisse ende judicature deser
sake mede gheslaft ende gheautoriseert zynde / ende hier van aen hare Hoo-
ghe Moghende communicatie ende openinghe ghedaen hebbende / de E.
E. Heeren de Staten s' Lants van Utrecht/ eenfamelych t' Gherecht der
Stadt Utrecht/ doende recht op de aenclachte en conclusie banden Schout
der selver Stadt. Hebben den voorsz. Ghevanghen dock wyt erachtte van
speciale consent en authorisatie van de Ho. Md. Heeren Staten Generael/
met adwys van syne Pr. Excell. ende den Raet van State gegeben den lesten
Maartijtseleden / ghebannen ende bannen midisdesen zijn leven lanch ghe-
duerende upto alle de Vereenigde Provincien/ Lantschappen ende Steden
daer aen behouzende/ te rytmien de Stadt/ Steden en Landen van Utrecht
binnen den tydt van 24. uren / ende d'andere Landen binnen den tydt van
acht daghen/ sonder daerinne weder te comen op peine van aent leben ghe-
straft te wozden/ anderen ten exemple. Declarende de helft van zyne goe-
deren verballen te wesen aenden Heere van den Lande. Aldus ghedaen
ende ghearresteert t' Utrecht / op den seuensten May/ 1611.

Ende was onderteekent G. Hamel.

Alsso Kors Kortz. Droochscheerder / Sone van eenen dach-huerder/
van den Dorpe Odick / inden Lande van Utrecht / jeghenwoor-
dich ghevangen op den hyspe van Hasenberch/ bryten pijne ende ban-
den van psere bekent heeft/dat hy Ghevangen/nae dat syne Gen. Gra-
ve Ernst van Nassau de Magistraet verandert heeft / ende dock daer te
vozen / tot verschepden tijden gheweest is / ten hyspe van Claes Evertz.
van Geijn / inde handelinghe ghenaemt de Goyer / d'een repre met meer-
der/d'ander repre met minder gheselschap/ by Chymian van Pee / Willem
van Gucoop/ Mr. Adriaen Strick/ Aert van Schulenburg/ Mr. Balthen
Chirurgijn/ Mr. Andries Schoolmeester/ S. Pielaes / ende Johan Gupsch/
dat Willem van Gucoop veel tijdes het woort voerde/ ende seyde/haddemen
de Staten in't beginne/ metten eersten by de kop ghenomen/ soo soude men
wel tot rekeningh gherocomen hebben/ende hadmen doen doen rekenen/ten
soude dus verre niet gecomen hebben/ende noch ontrent drie maenden voort
de aufugie / banden voorn Claes Evertz. dese oproeriche propoosten voort
hielt. Sullen wy aldus by de Soldaten ghehuyp zijn (met reverentie ghe-
sproken) ende de Borgers dit lijden/ende also ghetirammiseert wozden/ laetse
ons wt de Stadt brodsens leggende de voorsz. Willem van Gucoop voorts/
wy hebben daer in ons quartier een Kapiteyn / dat is een Leeuw sonder
tanden: ich sal selfs voorgaen / ende soo ich het niet en doe / soo schiet myn
doot: datmen de Staten soude by de kop battien/ende maken hem aenla-
C gher/

gher/hy wilde wel aenclagher wesen / ende dat sy de Soldaten niet een ulti
de Stad wilden smijten : dat hy Ghevanghen daer nae op't versoecht van
Johan Kuyfch/ Aelbert Tier ghesocht heeft om hem te waerschouwen / dat
hy hem soude wech packien / alsoo hy van den Officier ghesocht was. Dat
voorders ghebleken is / dat Willem van Guocoep / Hendrick Jansz den Boer/
ende anderen op S. Nicolaes avont / als Claes Evertsz voornoemt ontboden
zynde / om boor de Magistraet te comen / t selve gheweeghert / ende den Of-
ficier comende om hem te halen / gheresisteert hadde. Alle moghelycke de-
boir hebben ghedaen / om hare Complicen op de been te krijghen / ende ha-
ren schrichelijken ende moordadighen aenslach / die zy leghens den Heere
Commandeur ende Soldaten / mitsgaders ieghens de Magistract ende de
Heeren Staten voor hadden / noch dien avondt in de voornacht (aer de
Compagnie Buxteren van zyne Pr. Excell. ende de Compagnie Voetvolck
hy de Heeren Staten van Utrecht ontboden / souden kommen aencomen) had-
den willen attenteren: sonder dat hy Ghevangen (ghelyc hy noch volghen-
de den eedt by hem oulauer te voeren / benefens andere goede Edelen/Bur-
gheren ende Inghesteruen deser Stadt ghedaen / schuldich was) d' selve aen
den Magistract te kennen gegeven heeft: ende dat den voortgaech van den
voorz. sebitieusen ende oproerighen aenslach (ten ware die door Godes sou-
derlinghe ghenade onrecht ende verhindert ware gheweest) niet alleenlyk
veroorzaecht en soude hebben een groote bloestortinghe / soo vanden goeden
Burgheren ende Inghesteruen deser Stadt onder malcanderen / als auch
van de soldaten / door ordonnantie van de Hooghe ende Moghende Heeren
die Staten Generael van de Vereenichde Nederlanden / ende zyne Pr. Ex-
cellen. binne dese Stadt garnisoen houdende: maer oock ghestreelt soude
hebben tot perturbatie van de gheineene ruste/rume / oppresie / ende onder-
gaech van de Stadt / mitsgaders van den gheheelen staet van den Lande
van Utrecht int particulier / ende tot krenckinghe van de publycke autho-
ritet / mitsgaders van den welstandt van de Vereenichde Nederlanden in't
generael / mits welcken de selve aente Autheurs/ Cooperateurs / Fauteurs/
ende Peelders van dien / ende sulcx aen desen Ghevanghen behooft ghestraft
te worden. Te meer/ overmits hy Ghevanghen hem in de voorgaende schrie-
kelijke munterie noch heeft misbruyclet. Zoo ist dat de Ghecommiteer-
den der Hooghe ende Moghende Heeren / de Staten Generael der Veree-
nichde Nederlanden als hy de selve niet aduyte van zyne Pr. Excellen. en-
de des Raedts van State / speciaelijken tot de kennisse ende judicature de-
ser saecie mede ghelaest / ende gheautoriseert zynde: Ende hier van aen hare
Hog. Maghen. communicarie ende openinghe ghedaen hebbende. De E.
Heerende Staten & Landts van Utrecht / eensamenlyk het Gherecht der
Stadt Utrecht / doende rechte op de aenclachte en conclusie van den Schout
der selver Stadt. Hebben den voornoemden Cors Corsz. ghevanghen noch
int spciael consent ende autorisatie van de Hooghe ende Moghende Hee-
ren Staten Generael van de Gheunieerde Nederlanden / niet aduyte van
zyne Pr. Excellen. ende den Raedt van State ghegeben den lesten Mart-
ij lessleden / gebannen ende bannen midtsoesen int de Gheunieerde Provin-
cien / Steden ende Landtschappen daer aen behoozende / zy lever lanch
ghedue-

gheduerende / te vrypnen de Stadt / Sieden ende Landen van Utrecht bin-
nen 24. uren / ende d'andere Landen binnen acht daghen / sonder daer we-
der myc te moghen comen / op pene van aen den lyve ghestraft te worden.
Alsus ghedaen ende ghearresteert t' Utrecht / op den sevenden Mep/ 1611.

Ende was onder teekent G. Hamel.

Alsoo Aert Willemsz. van Laeckerbelt / ghebooren van Culenburgh /
Snyder ofte Cleermaecler binnen Utrecht / leghenwoordich ghevan-
ghen op den Huyse van Hasenberch / bryten pijnre ende banden van psere
vekent ende verclaert heeft / dat voor ghenomen is ghemeeest den aen-
slach te beginnen op sinte Nicolaes Avont lestleden. Dat op den selven tydt
des avonts by doncker / welch voor zyn deure stont / daer hy by ghegaen is /
ende onder de selue liende Johan Gerritsz. Laeymaecker / ende Jacob Hen-
driksz. Wutsemaecker zyn Buerman / dat zy overlepten osmen gheen mid-
del en soude konnen binden om de kloch te trecken. Dat Johan Gerritsz.
Laeymaecker hem vraechde osmen de sleutelen van de Buerherctoorn niet
en soude konnen becomen / ende dat hy Ghebanghen daer op antwoorde/
Ia / dat de sleutelen waren tot twee plateren in zyne buerte / dwelch is de
Marssegast / te weten tot de Roster / erde de Waeceli-clocklynder. Dat Gey-
mer Goelofsz. Metselaeer op den voorschreven tydt des Avonts tusschen ses
ende seven uren ghecomen is tot zyns Ghevanghens huyse / ende hem ghe-
sept heeft dat den aenslach dien selven abont binnien drie uren ende een hal-
ve soude aengaen / ende datse boven in de Stadt al in wapenen waren / dat
Jacob Hendriksz. Wutsemaecker twee ofte drie daghen voor zyns Ghe-
vanghens apprehensie / teghens hem Ghevanghen gheseyt heeft / dat zy / de-
noterende Johan de Laeymaecker ende andere zyne Complieen / hem Ja-
cob Hendriksz. voorghehouden hadden veele grouwelycke dinghen / doch
sulche dat zy wel souden moghen moortbranders geweest zyn. Dat borders
gebleeken is dat Willem van Oucoop / Hendrich Jansz. den Boer ende an-
deren op sinte Nicolaes avont / als Claes Evertsz. van Geyn / in de wandelin-
ghe ghenaemt de Goper / ontboden zynde om voor de Magistraet te comen /
het selue gheweghert : ende den Officier comende om hem te halen / ghere-
sisteert hadde : alle moghelycke deboir hebben ghedaen om haere Compli-
eien op de been te ce hghen / ende haeren schrikelycken ende moordadighen
aenslach / die zy teghens den Heere Commandeur ende Soldaten / mitsga-
ders teghens de Magistraet ende de Heeren Staten voor hadde / noch dier
avont in de voornacht (aeler de Compagnie Ruyteren van zyne Prin. Excel.
ende de Compagnie Voetvolck by de Herren Staten van Utrecht ontbo-
den / souden comen aen komen) hadden willen attenteren : sonder dat hy
Ghevangen (ghelyck hy docht volghende den eedt by hem onlanck te vooren
benefens andere goede Edelen / Burgheren ende Ingescetenen deser Stadt
ghedaen / schuldich was) de selue aen de Magistraet te krennen ghegeven
heest / ende dat den voorigaen van den voorschreven sedicieuen ende op-
voerighen aenslach (ten ware die door Godes sonderlinghe ghenade ont-
dekt ende verhindert ware ghemeeest) niet alleenlyck verozaecht en soude
hebben een groote bloetsorstinghe / so van den goeden Borgheren ende In-

ghesetenen deser Stadt onder malkanderen/ als oock vande Soldaten door
oordonnantie van de Hooghe ende Moghende Heeren / de Staten Generael
van de Vereenichde Nederlanden / ende syne Pijn. Excellentie binnen dese
Stadt garnisoen houdende : maer oock ghastrecht soude hebben tot pertur-
batie van de ghemeene ruste/rune/oppresie ende onderganch vande Stadt/
mitsgaders van den gheheelen staet van den Lande van Utrecht in particu-
lier / ende tot kreukinghe van de publyche auctoriteyt / mitsgaders van
den welstant van de Vereenichde Nederlanden int' Generael. Mits wel-
ken de selue aen de Authentus/ Cooperateurs/ Fauteurs ende Heelders van
dien / ende sulcr aen desen Ghevanghen behoocht ghestrafte te worden: Te
meer / overmits hy Ghevanghen hem in de voorgaende schijfchelycke myn-
terye oock heeft misbruypt. Soo ist / dat de Ghecommitteerden der Hoo-
gne ende Moghende Heeren / die Staten Generael der Vereenichde Ne-
derlanden / als by de selue met advys van syne Pijn. Excell. ende des Raets
van State specialijcken tot de kennisse ende iudicature deser saechie mede
ghelaft ende gheauthoriseert zynde : ende hier van aen hare Hooghe Mo-
ghende communicatie ende openinghe gedaen hebbende. De E. Heeren
de Staten's Lants van Utrecht / censamentijck het Gherecht der Stadt
Utrecht / doende recht op de aenlachte ende Conclusie van den Schout
der seluer Stadt. Hebben den voorschreven Ghevanghen oock wyt speciael
consent ende auctorisatie van de Hooghe ende Moghende Heeren Staten
Generael van de Gheunieerde Nederlanden / met advys van syne Pijn-
cijcke Excellentie ende den Raet van State / ghegeven den lesten Maerij
lestdeden / ghebannen ende barmen midts desen urete Gheunieerde Provin-
tien / Steden ende Lantschappen daer aen behoozende / zyn leuen lanci
ghedurende. Te ruypen de Stadt / Steden ende Landen van Utrecht
binnen xxiij. uren / ende d'andere Landen binnen acht daghen/ sonder daer
inne wederomme te moghen komen / op pene van aen den ijve ghestrafte te
worden. Condemnerende voorts den seluen Ghevanghen in de costen en-
de misen van Justicie. Aldus ghedaen ende ghearresteert 't Utrecht / den
seuensten Mey/ 1611.

Ende was onderteekent G. Hamel.

DE Ghecommitteerden van de Hooghe ende Moghende Heeren / de
Staten Generael der Vereenichde Nederlanden / mitsgaders de E.
Heeren Staten's Lants van Utrecht / censamentijck t' Gherecht
der Stadt Utrecht. Ghesien hebbende de ootmoedighe supplicatie
van Aert Willensz van Laecliervelt / Snijder ofte Kleermaecker binnen
Utrecht ghecondemneerde : Daer hy hy bidt ende versoecht quijt-scheldin-
ghe ende remissie van de delicten ende bannissement in de boven gheschre-
ven seentie gheroert / sonderlinghe ten aensiene hy op sinter Nicolaes
about aen seckere bronie ende gherrouwe Borgheren te kennen ghegeven
heeft het boos en quaet voornemen van het trecken hande clochje inde Buer-
kerchoorn ende van den aenlach dien Abont alsoo te attenteren : hier op
al voorens ghehoort hebbende t'advys van den Schout der Stadt Utrecht
Gegard nemende op't ghene voorschreven is. Hebben den voornoemden
Aert

Aert Willemz van Laerherbelte de delicten ende bannissement in de haben-
gheschreven Sententie gheroert/ quijtghescholden ende geremitteert / schel-
den quijt ende remitteren by desen. Ontslaen hem upter appreherie/ ende
imponeren allen Officiers ende Justiciers daer over een swijghen ende silen-
tium/mits dat hy Suppliant hem voor aen draghe in stilheit ende obedi-
tie als een goet ende getrouwte Ondersaat behoort. Ghegeven te Utrecht/
op den sevenden dach May/ 1611.

Ende was onderteekent G. Hamel.

Aiso Coenraet Willemz. Coperslagher/ seghenwoordich gebangen op
den huyse van Hasenberch/buyten pyne ende banden van psere/ bekent
heest dat hy opten den December oste op Sinte Nicolaes avont lestie-
den/ inden avontstont tusschen hys ende ses uret/ wyt sijn huyse door
de Stadt gegaen zynde/ hem gheseyt was dat boven inde Stadt groot ghe-
richt was / dat hy tselve verstaen hebbende / terftont ghegaen is naer Jan
Gerritz. Luyfmaker een van syne Compliten/ ende comende by zyns Jan
Gerritz. wooninghe / aldaer ghevonden heeft / hem Jan Gerritz. Jan
Feyt/ende Claes van Roestepn/ ende di selue ghesoliciteert om met hem bo-
ven inde Stadt te gaen/ende te besien hoe het daer stonde/ ende t'samen ghe-
gaen ende ghecomen zynde ontrent de Smechbuch/ ende aldaer siende voor
de deure staen enen Aert van Dijck/ den seluen ghebracht hebben hoe het
boven inde Stadt al stonde/ ende dat Aert van Dijck daer op gheantwoort
hebbende: Onse borst zijn alle gader by maltanderen / ende elck past op zyn
gheweert ende ick op't mijnen/het mijns staet al ghereet/hy ghevanghen niet die
van zyn gheselschap voornoemt / terftont teghens maltanderen sepeden / wop
maghen doch garyn naer ons quartier ende sien watter ballen wil: dat Aert
van Dijck tselve hoorende / seyde: Ich en dencke niet of daer sal haest wat
ballen / dat hy ghevanghen mette andere van zyn gheselschappe van daer
gaende begheert heeft te gaen by zynen Corporael (denoterende Jacob Hen-
drickz. Muisemaker) seggende/ dat is een lief hebber: Dat hy ghevanghen
met zyn voornoemde gheselschap daer comende den woest. Jacob Hen-
drickz. wt den Huyse riep/ ende seyde / dat zp Aert van Dijck ghespoken
hadden/ dat de borst boven inde Stadt al by maltanderen ende in harr ghe-
weer waren / begheerende hy ghevanghen op Jacob Hendrickz Muisema-
ker (die hy noemde zyn Corporael) dat hy het zyn borst oock stude laten we-
ten. Dat hy ghevanghen ende andere zyne complices naer eenich bespreck
border metten anderen ghelyouden / seyden: Laet ons naer hys gaen ende
maken ons gheweert doch ghereet: hy ghevanghen daer op seyde / het mijne
is al ghereet. Dat borders gebleken is/ dat Willem van Gucoop/Hendrick
Jansz den Boer/ ende andere op Sinte Nicolaes avont als Claes Evertsz.
van Gern/inde wandelinghe genaemt de Goyer/ onsboden zynde om voor
de Magistract te comen/ het selue gheweghert / ende den Officier comende
om hem te halen/ gheresisteert hadde / alle mogelike dewoer hebben gheadaen
om hare Complices opte been te cringhen / ende haren schinkelichen ende
moordadighen aenslach die zp teghens den Heere Commandeur/ ende Sol-
daten / midsgaders teghens de Magistract ende de Heeren Staten voor
hadden/

hadden / noch dien Avont inde voornacht (al eer de Compaignie Ruyteren van syne Princelycke Excellentie ende de Compaignie Woest-volx / by de Heeren Staten van Utrecht ontboden / souden comen aencomen) hadden willen atterteren / sonder dat hy sook (volghende den cedt by hem onlaner te vooren / benefens andere goede ende vrome Edele Bozgheren ende Ingheseten der selver Stadt ghedaen) schuldich was / d' selve aende Magistraet te kennen heeft ghegeven / ende dat den vooriganch banden voorschreven seditieusen ende opperighen Aenslach / ten ware die dooz Godes sonderliche ghenade ontdeckt ende verhindert ware gheweest / niet alleenlich verdorsaecht en soude hebben een groote Bloetsorstinghe / soo bande goede Bozgheren ende Ingheseten deser Stadt onder malanderen / als ook vande Soldaten / door ordonnantie bande Hooghe ende Moghende Heeren die Staten Generael der Vereenichde Nederlanden / ende syne Prin. Excell. binnen dese Stadt Garisoen houdende: maer oock ghetrecte soude hebben tot perturbatie bande ghemeyne ruste / ruine / oppressie / ende ondergauch bande Stadt / midtsgaders banden gheheelen staet banden Lande van Utrecht int particulier / ende tot creenkyngh bande publyche Authoriteyt / midtsgaders van de weislande bande vereenichde Nederlanden int Generael: midtig t'welcken de selve aen de Autheurs / Cooperateurs / Fauteurs ende heelders van dien / ende sulcr aen desen ghevangen behoort ghestraf te worden. Te meer / overmits hy ghevanghen hem inde voorgaende schandeliche mypterie oock heeft misbrypcht. Soo ist dat de Ghicommitteerden der Hooghe ende Moghende Heeren die Staten Generael der Vereenichde Nederlanden / als by de selve met adyse van syne Princelycke Excellentie ende des Stadts van State / specialijchen tot de kennisse ende Judicature deser saeke in de ghelaft ende gheauthoriseert zynde / ende hier van aen hare Ho. Moghende communicatie ende openinghe ghedaen hebende. Die Edele Heeren die Staten Slants van Utrecht / eensamentelik het Gherecht der Stadt Utrecht / doende Recht opte aenclachte ende conclusie van de Schouw der selver Stadt. Hebben den voornoemden Coenraet Willemsz. ghevanghen oock wpt speciael consent ende authorisatie van de Ho. ende Moghende Heeren Staten Generael bande gheunieerde Nederlanden / met adyse van syne Prin. Excellen. ende den Raet van State / ghegeven den lesten Martijntje / ghebannen ende bannen midts desen wpt gheunieerde Provincien / Steden ende Landtschappen daer aen behoorende / zyn leben lanck gheduerende. Te rympen die Stadt / Steden ende Landen van Verecht binnen xxiiij. uren / ende d'andere Landen binnen den tydt van acht daghen / sonder daer inne weder te mogen comen op penne van aenden Lijve gheschraft te worden. Aldus ghedaen ende ghearresteert t'Utrecht op den sevenden Mey 1611.

Ende was onderteekenent G. Hamel.

Als Jacob Hendricksz. Woest Nutsemalier eerst graufugeert sijnde tot Amsterdam / ende aldaer eenen geruypmen tijt gelatiteert hebbende / ten laetsten na de derde Citatie by Klockluydinge jegens hem gedaen / compareert / ende gegenwoerdich op den huyse van Hasenbergh geban- ghen

ghen zynde / brypten pyjte ende banden van pser bekent heeft / dat op S. Nicolaes avont hem gebraecht is na de sieuele vande Cloch daer by waren Jo-han Gerritz. Laepmaier/ Coenraedt Willemsz. Coperlager/ Gilles Sp-mousz. Glaesmaecker/ Johan Joosten Cupper inden gulden Baers/ Claes van Hopsteneyn / ende Johan Fept/ dat de voornoeinde Coenraet Willemsz hem ghevanghen op S. Nicolaes avont ontrent ses ureu inden abont stond/ heeft geroept van zyn werck/ seggende/ hy woude hem een woort spreken/ ende hy ghevanghen voor de dcure ghecomen zynde/ wozde hem by een vande voorz. persoonen ghebraecht/ oft hy niet ghehoort en hadde/ oftie nieuwerg van en wiste / dat hy doen ter rydt daer op antwoorde/ ner ghens af te weten/ oftie niet gehoocht te hebben/ dat sy doen jegens hem ghevangen seyden/ de Soldaten hebben crupt ende loot gecrogen/ wop moerten die vier poorten in nemel/ en versochten dat hy ghevangen als Vorsteester / d'welck hy geweest is/ inde voorgaende schickeliche myterye / zyn borst soude willen aenspreken/ om hy haer te comen / dat de voornoeinde Coenraet Willemsz. ooch doort ter rydt legens hem ghevangen seyde/ dat sy Aert van Dijck boven inde Stadt ghesproken hadden/ende dat de borst van Aert van Dijck al ghereedt was/ende dat zyn Aert van Dijcks) geweer oock al gerefet was. Begeerende de voornoeinde Coenraet Willemsz. van hem ghevangen/ dat hy het zyn borst oock soude laten weten / ende dat sy hem ghevanghen sulche grouweliche dingen hebben voorghehouwen/ dat hy haer wel soude derben schelden voor moordbanders. Dat voorders ghebleekken is dat Willlem van Gucoop/ Henrick Jansz. den Boer / ende anderen op S. Nicolaes avondt / als Claes Evertsz. van Geyn inde wandelinge genaemt de Goyer/ ontboden zynde om voor de Magistraet te comen/ tselve geweygert/ende den Officier comende om hem te halen/ geresisteert hadde/ alle mogeliche debuoir hebben ghedaen/ om harre Complicen op de been te krijgen/ ende harren schickelichen en Moordvadigen aenstach/ die sy jegens den Heere Commandeur ende Soldaten/ mitgaders jegens de Magistraet ende de Heeren Staten voor hadden/ nach dien avondt in de hoornacht (aleer de Compagnie Ruyters van Syne Pr. Ercel/ ende de Compagnie voerboler by de Heeren Staten van Utrecht ontboden/ souden comen aencomen) hadden willen attenteren/ sonder dat hy ghevanghen/ ghehelyc hy oock volgenden redt by hem oulaner te vooren/ benefens andere goede Edelen/ Borgeren en Ingescetenen deser Stadt gedaen/ schuldich was) de selbe aende Magistraet te heim gegebe heeft/ en dat den voortgangh banden voorz seditieuwen en opzoerighen aenstach/ ten ware die dooz Gods sonderlinge genade ondertlit ende verhindert ware geweest/ niet alleenlijk veroorsaecht soude hebben een grote bloedt slozinghe/ los van de goede Borgheren ende Ingescetenen deser Stadt onder malanderen/ als oock bande Soldaten/ door ordonnantie bande Hooghe ende Maghert/ de Heeren die Staten Generael bande vereenichde Neder landen/ ende zyne Princeliche Ereellen/ bminen dese Stadt garnisoen houdende/ marc oock ghescrecht soude hebben tot per iurbarie bande ghemeneeng russe/ rynne/ op pressie ende onder ganch bande Stadt/ midtsgaders banden gheelen staet banden Lande van Dreechein particulier/ ende tot greminghe bande publyke authoeriteyt/ mit tsgaders bande welstant bande vereenichde Neder landen

landen int generael. **D**it is t'welcken t'selue acende Autheurs/ Coopera-
teurs/ Fauteurs ende Heelders van dien/ ende sulx aen desen Gevangen be-
hoort gestraft te worden/ te meer overmits hy gebangen hem inde voorzaen-
de schrikkelijcke mysterie ooch heeft misbruypt. So ist dat de Gecommit-
teerden der Ho. ende Mogende Heeren de Staten Generael/der Vereenig-
de Nederlanden/ als by de selue niet adwyse van syne Pr. Excellentie ende des
Raedes van State specialijcken tot de kennisse ende judicature deser saeke
mede gelast ende gheauthoriseert zynde/ende hier van aen hare Ho. Mogen.
communicatie ende openinge ghedaen hebbende: De E. Heeren de Staten
s' Lants van Drecht/ eensamentlych het Gherechte der Stadt Drecht/
doende recht op de aenlachre ende conclusie vanden Schout derselver stadt.
Hebbent den voorsz. Jacob Heyndrickse Noest ghevanghen/ooch up特 speciael
consent thide authorisatie van de Ho. ende Ho. Heeren Staten Generael
vande Geunieerde Nederlanden/ mett advys van syne Pr. Excel. ende den
Raet van Staten gegeven den lesten Martijntleden/ ghebannen ende han-
nen midts desen upre Geunieerde Provincien/ steden ende Lantschappen
daer aen behoorzende voordien tijdt van vijfthien jaren/ te rupmen de Stadt/
Steden ende Landen van Drecht binnien trijnt ure/ ende d'andere Lan-
den binnien acht daghen/ sonder daerinne wederomme te moghen comen
binnien den voorsz tydt op peyn van aenden Lijve gheschraft te worden. Al-
dus ghedaen ende gearresteert t' Drecht op den 7. May 1611.

Ende was onder teekent G. Hamel.

Als Kepnier Doeloffsz. Metelaer/geboren van Varich/in Gelderland
egenwoordich ghevangen op den hupse van Hasenberch/ buppen pine
ende handen van psere/ bekende ende verlaert heeft/ dat hy op S. Pi-
claeus abondt gheweest is/ ten hupse van Aert Willemz. van Laerter-
heldt sijnder/ hem braghende wat hy al goets hadde/ ende of hy wel gehoort
hadde/ dat Claes Evertsz van Geyn/ inde wandelinge ghenaemt de Goper/
den Schout ende den Gherechte hadde gheresisteert/ dat Johan Gerritsz.
Laepmaker/ den selven Wout tuschen ses ende seben ure/ tot zyns geban-
gens hups gecomen is/ hem ghevangen bragende na de sleutel van de Byp-
kerch-Toozen/ dat hy ghevangen daer op antwoorde/ dat de sleutel daer in
de buppe was/ ten hupse van Faes Aertsz. luyder bande Poort-Clock/ ende
dat Johan Gerritsz. Laepmaker/ legens hem ghevangen doen seyde/souder
per beginnen van oproer ofste eenich rumoer/ dat sal boken inde Stadt eerst
aengaden door Willem van Outoop/ Hendrick Jansz. den Boer/ ende ande-
ren/ die tot Claes Evertsz voorsch/ by den anderen waren/ ende t' Gherecht
geresisteert hebben/ dat voorders gebleken is/ dat Willem van Outoop/ Hen-
drick Jansz. den Boer/ en anderen op sint Nicolaes Wont den voorsch Claes
Evertsz. onthoden zynde/ om voord de Magistraet te comen/ het selve gewor-
ghert/ ende den Officier comende om hem te halen/ gheresisteert hadde/ alle
mogeliche debuote hebben ghedaen/ om hare Complieen op de been te trij-
ghen/ ende haren schrikkelijken ende moordadigen Aenstach/ die sy jeghens
den Heere Commandeur ende soldaten/ mitsgaders teghens de Magistraet
ende de Heeren Staten voort hadden/ noch dien Wont inde voornacht/ aleer

de Compagnie Ruyteren van zyne Pr. Excell. ende de Compagnien voet-
holc by de Heeren Staten van Utrecht ontboden / soude conuenientemē)
hadden willen attenteren/sonder dat hy ghevanghen (ghelyck hy noch vol-
ghende den eedt/bij hem onlaet te vozen / beneficē andere goede Edelen/
Borgheren ende Inghesetenen deser Stadt ghegaen schuldich was) r'selue
aende Magistraet te kennen ghegeven heeft / ende dat den boorgaenck van
den booz. sedirieuwen ende oproerigen aenslach / (ten ware die dooz Gods
sonderlinghe ghenade ondecldt ende verhindert ware gewest) niet alleen-
lyck veroorsaecht en soude hebben een groote bloestorringe/so vanden goe-
den Borgheren ende Inghesetenen deser Stadt onder maltanderen / als
noch vande Soldaten door ordonnante bande Hooge en Moghende Heeren
die Staten Generael van de Vereenichde Nederlanden / ende zyne Prince-
lycke Excellentie binne dese Stadt Garnisoen houdende/maer och ghe-
strect soude hebben tot perturbarie bande ghemeene ruste/ruyne/oppresse
ende onderganch vande Stadt / midtsgaders vanden gheheelen Staet van
den Lande van Utrecht int particulier / ende tot crenchinge bande publike
he authoriteyt / midtsgaders vanden welsant bande Vereenichde Neder-
landen int Generael/midts t'welcken het selue aende Autheurs/ Coopera-
teurs/Fauters/ ende Heelders van dien / ende suylt aen desen ghevanghen
behoordt ghestrafst te worden/te meer overmidts hy ghevanghen hem inde
vorgaende schickeliche inuyterie doch misbruycht heeft : soo isset dat de
Ghecommiteerde der Hooghe ende Moghende Heeren/ die Staten Ghe-
nerael der Vereenichde Nederlanden / als by de selue met advys van zyne
Princelycke Excellentie ende des Raets van State / specialick tot de ken-
nisse ende judicature deser saeke mede gelast ende gheauthoisseert zynde/
ende hier van aen haere Hooghe Moghende Communicatie ende openin-
ghen ghegaen hebbende : die C. Heeren die Staten s' Landts van Utrecht
ensamentlick het Gherecht der Stadt Utrecht / doende Recht op de acu-
lachte ende conclusie vanden Schout der selver Stadt : hebben den boor-
scheven Kepniers Steloofs ghevanghen / ghecondenneert ende condemne-
ren midts desen / in een Amende van vijftich gulden / missgaders in de co-
sten ende misen van Justicie. Aldus gedaen ende gearresteert t'Wrecht
den byjn. May 1611.

Onderteekenct. G. Hamel.

Ghesien by de Ghecommiteerden der Ho. ende Mo. Heeren die Sta-
ten Generael der vereenichde Nederlanden / als by de selue met ad-
vys van zyne Pr. Excell. ende des Raets van State specialick tot
de kennisse ende Judicature deser saeke mede ghecommiteert ende
gheauthoisseert zynde. Die C. Heeren die Staten slants van Utrecht / een-
samentlick het Gherecht der Stadt Utrecht : de schrifueren van Inten-
dit/oberghegheven up den naem ende van weghen Jonchecr Johan van
Suylen/vander Haer/Heere vander Sevender / Gc. Schout der Stadt U-
trecht/nomine officij epischer. Op ende teghens Thymen van Wee/ Claes
Everitz van Geijn/alias de Goyer/Willem van Gucoop/Hendrich Janz. de
Boer/

Boer/ Jacob Aertsz van Wijckersloot/ Aert van Dijck/ Hendrick Pietersz.
Wandemaker/ Johan Aertsz. Hoedenmaker / Cornelis van Doest/ Ebbe-
wercher/ Gerrit Gerritsz. Bacher ghebozen van Utrecht/ Herman Hen-
dicksz. Bacher/ Marten Gerritsz. ende Cornelis Jansz. van Ropé Coop-
cooper/ ghedaechden in persoon ende Dessaillanten/ mitgaders de citatiën
by edictie ghedaen/ d'informatiën/ verificatiën/ acten ende munimenten
by den oppscher gheerhieert. De voornoemde Heeren Ghecommiteerde den
hier van aende Hoochgemelte Heeren Staten Generael communicatie
ende opeunghe ghedaen hebbende ende die Edele Heeren die Staten
s' Lants van Utrecht/ eensamentlich het Gherecht der Stadt Utrecht.
Doende Recht/ hebben verstecken/ ende verstecken by desen/ Den boosche-
ven ghedaechden ende Dessaillanten van allen exceptien/ declinatior/ vila-
toir/ peremptoir/ weeren ende defensien/ die zp eenuchsing hadde moghen
proponeren. Sammende ghetijc zp bannen/ by desen in crachte van de spe-
ciale authorsiatie der Hoochghemelte Moghende Heeren Staten Gene-
rael/ met addijs van zyne Princelycke Excellentie/ ende staet van Staten/
ghegeven in s' Graven Haghe op den lesten Maartij lastieden stilo nobo.
Den selsden ghedaechden ende Dessaillanten/ omme de quade machina-
tien/ conspiratiën/ conjuratiën/ schrikkeliche ende moordadighe aenslaghen
by henlyden respectivelick seghens den ghemeynen welstandt/ ruste ende
verselichheit handen staet van de gheunieerde Landen int Generael/ ende
bande Stadt/ Steden/ ende Lande van Utrecht in't particulier/ ghecom-
plotteert/ wpt alle de gheunieerde Nederlanden/ Lantschappen ende Ste-
den aen de selve behoozende/ haer leven lanch/ sonder daer inne te moghen
comen/ op pena van aen't leuen ghestraft te warden/ anderen ten exemple.
Verclarende vszets alle haerlieder goederen/ ende van een peghelich van
henlyden verbeurt ende verballen te wesen aende Fisque ofte Heere van
den Lande.

Aldus ghedaen ende ghearrosteert t' Utrecht/ op den vijen. May 1611.

Ende was onderteekent G. Hamel.

Ghesien by de Ghecommiteerde der Hoochhe ende Mogende Hee-
ren/ de Staten Generael der Vereenichde Nederlanden/ als by de
selve met addijs van zyn Princelycke Excellentie/ ende des staeds
van Utrecht speciaaljck tot de hemisse ende judicature deser saecht ge-
commiteert ende gheauthoriseert zynde. Die Edele Heeren de Staten
s' Lants van Utrecht/ eensamentlich het Gherecht der Stadt Utrecht:
Die schrijnere van intendit overghegeven/ wpt den naem/ ende van we-
ghen Joncker Johan van Zuylen van der Haer/ Heer van der Zevender/
G. Schout der Stadt Utrecht nomine Osseij Opferher. Op ende
seghens Aert van Schulenburg Ghedaechde ende Dessaillant/ mitgad-
ders de Citatiën by Edictie ghedaen. D' Informatiën/ Verificatiën/ Ac-
ten

ten en Munitmenten by den Epsscher geerhievert. De voornoemde Heeren
Ghecommiteerde hier van aan de Hoochghemelte Heeren Staten Ge-
nerael communicatie en openinghe ghedaechde hebbende. Ende de Edele
Heeren de Staten s' Landts van Vtrecht/ eensamentlich het Gherechte
der stadt Vtrecht/ doende recht/ hebben versteken/ ende versteken by desen
den voorschreven ghedaechde ende Tessaillant van alle Exceptien/ Decli-
natoir/ Dilatoir/ Peremptoir/ Weeren ende Defensien die op eenighsins
hadde moghen proponeren/ ende over zyne ghedane pechtliche ressentie/
met een bloot Kappier ten huse van Claes Evertsz. van Geyn/ alias de
Goper/ den vijsden Decembriis 1610. jegens den Heere Officier ende twee
Schepenen van de Magistraet der stadt Vtrecht. Wissgaders zyne qua-
de machinatien ende conspiration aldaer voorgeschlagen: tot nieuwbe op-
roerte jeghens den ghemeynen welstandt/ ruste ende versekhertheit van den
staet van de Gheunieerde Nederlanden int generael/ ende van de stadt/ sie-
den ende Landen van Vtrecht int particulier. En dat hy hem in de voor-
gaende schickeliche inuyterie doch grosselijken heeft misbyngcht: hebben
ghebannen/ ghelyck sp bannen mit desen in crachte van de speciale autho-
risatie der Hoochghemelde Moghende Heeren Staten generael/ met ad-
bys van zyne Princelycke Excellentie ende Raete van State/ ghegeven
in s' Gravenhage/ op den lesten Maartij lessleden/ anno Novo, den selben ge-
daechde ende Tessaillant uyt alle de Gheunieerde Nederlanden/ Land-
schappen ende steden aen de selde behoorende/ zyn leven lanck/ sonder daer
inne te moghen comen/ op pene van aen den leuen ghestraft te warden.

Aldus ghedaen ende ghearresteert t' Vtrecht / op den achsten Dec/ 1611.

Was onderteghent G. Hamel.

Wij besien by de Ghecommiteerde der Hooghe ende Moghende
Heeren die Staten Generael der vereenichde Nederlande/ als by
de selbe met abbys van zyne Princelycke Excellentie/ en des Raets
van State specialich tot die kennisse en Judicature deser saeke
mede ghecommiteert ende gheauthoriseert zynde. Die Edele Heeren die
Staten standts van Vtrecht/ eensamentlich het Gherecht der Stadt V-
trecht. Die schrifueren van t' Intendit overghegeven uyt den naem en
van wegen Toncheert Johan van Zuplen/ vander Haer/ Heer vander Ze-
bender/ Et. Schout der Stadt Vtrecht/ nomine off ciij Epsscher. Op ende
jeghens Wolphert Jacobsen Timmerman/ ghedaechde in persoon/ midf-
gaders de titatien by Edictie ghedaen/ d' informatien/ verificatiuen/ acten/
ende Munitmenten by den epsscher geproduceert. De voornoemde Heeren
Ghecommiteerde hier van aan de Hoochghemelte Heeren Staten Ge-
nerael communicatie ende openinghe ghedaen hebbende/ ende die Staten
s' Landts

's Landts van Wtrecht eenfamantelich t' Gerecht der Stadt Wtrecht doen
de recht: hebbē verstecken en verstecken mitsdesen den voornemē gedaech-
te en desfaillant van alle exceptie declinatoir/ dilatoir/ peremptoir/ weere en
desensi/ die hy eenichsins hadde moghen proponeren / ende over die sep-
teliche resistance by den ghedaechde met zyne Complieken ten huyse van
Claes Evertz van Geijn/ auas de Goper/ ghedaen den Officier ende twee
Schepenen vande Magistraet der Stadt Wtrecht den vijsden Decembry
seithien hondert ende thien/ ende dat hy hem inde voorgaende schrikkeliche
mynterpe docht grosselichen heeft ontgaen/ als zynne ghewest een vande
Nachtschieters : hebben ghebannen / ghelyck hy bannen mitsdesen in
crachte vande speciale autorisatie der Hoochgemeete Moghende Heeren
Staten Generael/ met advijs van zyne Princeliche Excellentie/ ende Baet
van State ghegeheven in 's Graven Haghe op den lesten Martij lestleden/
styllo novo / den selven ghedaechde ende Desfaillant wpt alle de Ghenu-
erde Nederlanden/ Landtschappen ende Steden aen de selue behoornde/
zijn leben lanch/ sonder daer inne te mogen komen / op penne van aen den
lyve ghestraft te worden. Aldus ghedaen ende ghearrestert t' Wtrecht/ op
den achsten Decem/ 1611.

Mag onderteekent G. Hamel.

Ghesien wnde Gherommittieerde der Hooghe ende Moghende Hee-
ren/ de Staten Generael der Vereenichde Nederlanden/ als by de
selue niet advijs van zyne Princeliche Excellentie/ en des Baets
van State/ specialich tot de kennisse ende judicature deser sake me-
de ghecommittieert ende gheauthoeriseert zynne. Die E. Heeren de Staten
's Landts van Wtrecht/ eenfamantelich het Gherrecht der Stadt Wtrecht/ de
schriftueren van intendit overghegheven wpt den naem ende van weghen
Joncheer Johan van Zuylen/ vander Haer/ Heere vander Zevelender/ Ec.
Schout der stadt Wtrecht/ nomine off. cij Epsscher / op ende jegens Ernst
Gerritsz. van Meerwijk ghedaechde in persoon ende desfaillant / mid-
gaders de Ciration by Edicte ghedaen/ de Informatien/ Acten ende Nu-
minenteen by den epsscher gheerhieert. De voornoemde Heeren Gecom-
mitteerden hier van aende hoch genielde Heeren Staten Generael com-
municatie ende openinghe gedaen hebende/ ende de Ed. Heeren Staten
's Landts van Wtrecht eenfamantelich het Gherrecht der stadt Wtrecht/
doende Recht: hebbē versteekē ende versteeken by desen/ den voornoem-
den Ghedaechde ende Desfaillant van alle exceptien declinatoir/ dilatoir/
peremptoir/ weeren ende desensi / die hy eenichsins hadde moghen pro-
poneren/ ende over t' copieren ende verbredpen van seckere scandaleuse en-
de sediticuse Pasquelle/ beginnende: O Wtrecht / Wtrecht/ strechende tot
oxyerte ende schandelijcke diffamatie van veel vroume ende eerlijcke per-
soonen

soonten somme daer mede de aenghevangen conspiratie te meer te soueren.
Die welcke hoewel hy daer van gheen Autheur en was / hy op hem gheno-
men heeft / daer voor ghenooren hebbende seckere somme gheleg. Hebben
ghebannen ghelycch ip bannen mudts desen / in crachte vande speciale au-
thorisatie der hooch-ghemeide Moghende Heeren Staten Generael / met
advys van zyne Princelycke Excellentie / ende Raedt van State ghegeven
in's Gravenhage op den lesten Maartij lastleden stylo Novo, den selben ge-
daechde ende deffaillant uyt alle de Geunierde Nederlanden / Lantschap-
pen ende Steden aende selbe behoozende zijn leven lanch / sonder daerinne
te moghen comen : Op peyn van aenden lyve gheschat te worden.

Aldus ghedaen ende ghearresteert t'Wrech op den achsten Mey 1611.

Was onderteekent G. Hamel.

DE Ghecommiteerden van de Hooge ende Moghende Heeren Sta-
ten Generael der Vereenichde Nederlanden / uyt crachte van den
speciaelen last van hare Hog. Moghende / midtgaders zyne Prince-
lycke Excellentie / ende de Staten's Landts van Wtrecht / doen te
weten: Dat alsoo onlauchs gheleden / binnen dese Stadt Wtrecht see-
kere mupterie ende oproerte / ende daer naer eenen schickelijcken ende
moordadigen aenslach vooghenomen is gheweest / by eenighe oproerige
ende boose menschen / den staet ende regierung deser Landen benydende/
ende hatende : den voortgangh van den welcke (ten ware die door Go-
des sonderlinghe ghenade ontdeckt ende verhindert ware gheweest) ver-
oorzaecht soude hebben verschepden Inconvenienten / tot naedeel van den
ghenoeien welstandt / ruste ende versechertheypd van den staet der Geuni-
erde Nederlanden in het generael / ende van de Stadt / Steden ende
Landen van Wtrecht in't particulier : mitsgaders tot eene groote bloedt-
stortinghe van den goeden Borgheren ende Inwoonderen der Stadt W-
trecht / onder maleanderen / ende den Crijchsvolcke daer binnen dooz or-
de van de Hoochheemste Moghende Heeren Staten Generael / ende zy-
ne Princelycke Excellentie garnisoen houdende. Ende de voornomeinde
Heeren Ghecommiteerden / zyne Princelycke Excellentie / ende Staten
s Landts van Wtrecht ghemopneert zynde / dat verschepden goede Bor-
gheren ende Inwoonderen / hy sinstre pracie / ende verschepden loose en
halische persuasien / verlept ende gheabuseert zyn: Omne daer aen de handt
te houden / die noch door misverstandt 'selve / of toeghestaen oster aghesla-
ghen hebbende / naerghelaten hebben / de Magistraet deser stadt aen te ge-
ben. Ende al ist soo / dat naer rigeur van Rechten / alle de gheene / die de
voorschreden oporterten / seditie / mupterie ofte aenslach toeghestaen oster
daer van eenighe kennisse hebben ghehad / ende d'selbe niet tijdelich / ge-
lycch ip schuldich waren) aen de Magistraet geopenbaert en hebbe / strasbaer

zijn. Soet ist nochtans dat de voornoemde Heeren Ghecommiteerde den
yne Princelijcke Excellentie ende Staten des Landts van Utrecht / ter
ernstigher requisitie ende begheren van de Borghemeesteren ende Ge-
gierders der voorschreven stadt / voor hare Borgheren ende Inwoon-
den Intercederende/niet meer voor ooghen hebbende als de behoudenis-
banden welstandt / ruste / verseeckertheyt ende ceneicheyt van den Lan-
den/ Steden ende Leden van dien / mitgadert den goeden Ingheseten
der selver / up sonderlinghe gracie gheperdonneert ende quye gheschol-
den hebben. Vardommeren ende quytsheden mits deser / alle tgunt by de
voorsepde Borgheren/Inwoonderen/ende anderen de voorschreven sacke
aengaende eenichsins misdaen is. Imponeerde daer op den Officiers/
der voornoemde Steden ende Landen. Ende sonderlinghe dien bande
Stadt/ Steden / ende Landen van Utrecht een swygher ende silentium/
ten ware eenighe van henlyden hem naermaels met oproericheden/
muyterpen/oste sedition weder bemoedige/oste daer van per wetende/ tselbe
niet en weerden/ende volghende den eedt/de Magistraet niet tijdlich aen
en hochten/sonder datmen nochtans verstaet / met dese gracie per te vero-
gueren van de appoinctementen ende sententien/straffen ende penen/daer
inne begrepen hier te voozens teghens verschepden/ van de Autheurs/
Cooperateurs/Beraetslaghers / Fauteurs/ ende Heelders/van de voor-
schreven mypterpen / oproerten/ schrikelychen ende moordadighen aen-
slach ghepronuncieert ende ghedecreteert: Maer dat d'selbe alomme sullen
worden gheexecutert naer hare forme / ende inhouden: ende en sullen dese
gracie noch niet moghen ghenieten/maer daer van gheexcludert zijn / die
ghene die noch bewonden sullen worden geweest te zijn by het doen banden
Godloosen/ grootwelijken ende execrabien Eden inde rydende Wode/ en-
de tot Claes Bernhardtz Biertapper aen de Vybrugh / oste by eenen van
beyden / noch och die by Edicte ghedachbaert zijn. Aldus ghehaen bin-
nen der Stadt Utrecht/op den neghenden Mey/1611.

Onderteekent, G. Hamel.

Alle de voorschreven sententien ende brieven van pardon zijn op huy-
den den neghenden Mey 1611 nae voogaende Klockluydinghe bin-
nen de Stadt Utrecht voor den volcke tot dien eynde vergader zyn-
de/ghepronuncieert/af ghelesen ende ghepubliceert ter presentie van
de voornoemde Heeren Ghecommiteerde van de Hog. Mogend. Heeren
Staten Generael / van de Edele Heeren Staten 's Landts van Utrecht/
ende van den Schout / Borghemeesteren ende Scheopenen der Stadt
Utrecht.

By mijn

G.Hamel.

Gesien hyden Gerechte der Stadt Utrecht t'Intendit den selbē Gerechte over ghegeven / wt den naem ende van weghen Jonckheer Johan van Zuylen vander Haer / Heere vander Zevender etc. Schout deser Stadt nomine officij Epsscher: Open segens Nelbert Dier ghedaechde in Persoon ende Deffaillant/midsgadars die citationen by Edicte ghedaen / d' Informatien / Verificatielen / Acten ende Munimenten by den Epsscher geerhubeert / T'voorz Gerecht doende recht heeft verstechen / ende versteecth by desen die ghedaechde en Deffaillant / van allen exceptie/declinatoir/dilatoir/peremtoir/weeren en defensien die hy eenichs hadde mogen proponeren / Bannende hoochts by desen in crachie van speciale autorisatie der Hoochmoghende Heeren Staten Generael met advijs van Sijn Pr. Excel. ende Raedt van State gegeben in s' Gravenhage op den lesten Martij laet ledien stilo nobo / den selben ghedaechde en Deffaillant omme de quade machinatien / conspiratielen / schrikelycke ende moordadighe aenstlagen by hem seghens den ghemeenen welstant/ruste en versechertheyt vanden Staet vande gewuerde Nederlanden int generaell / ende vande Stadt/Steden ende Landen van Utrecht int particulier ghecomplotteert / w/ alle de gheunicerde Nederlanden / Landeschappen ende Steden aende selve behoozende / zijn leven lanc/ sonder daer weder inne te comen / op pene van aen het leben ghestraft te worden anderen ten example: Declarende voorz alle syne goederen verbeurt ende verballen te wesen aende Fisque ofte Heere vanden Lande.

Aldus ghedaen ende gepronuncieert inde audience/vanden Gerechte der Stadt Utrecht op denxxij en Decembrijs 1611.

Onderteekent Bertus van Malsen.

Gesien hyden Gerechte der Stadt Utrecht t'Intendit den selbē Gerechte over ghegeven wt den naem ende van weghen Jonckheer Johan van Zuylen vander Haer / Heere vander Zevender etc. Schout der Stadt Utrecht / nomine officij Epsscher: Op ende segens Mr. Dirck Lamberts, de Brijck / gewesene Coster ende Schoolmeester van S. Geertrunden Kerke alhier t' Utrecht / ghedaechde in Persoon ende Deffaillant/midsgadars die Citationen by Edicte ghedaen / d' Informatien / Verificatielen / Acten ende Munimenten by den Epsscher geerhubeert. T'voorschreiben Gerechte doende recht heeft verstechen / ende versteecth by desen / die gedaechde Deffaillant van allen exceptie/declinatoir/dilatoir/peremtoir/weeren en defensien / die hy eenichsing hadde mogē proponeren / Bannende hoochts by desen in crachie van speciale autorisatie der Hoochmoghende Heeren Staten Generael met advijs van Sijn Pr. Excel. en Raedt van State ghegeben in s' Gravenhage op den lesten Martij laet ledien stilo nobo / den selben ghedaechde ende Deffaillant om die quade machinatien / conspiratielen / schrikelycke ende moordadige aenstlagen by hem seghens den ghemeenen welstand/ruste ende versechertheyt vanden Staet vande gewuerde

geunierde Landen int generael ende vande Stadt/ Steden ende Landen
van Utrecht int particulier gecomplotteert/ vpt alle de gheunierde Neder-
landen/Landtschappen en Steden aende selue behoozende sijn leuen lanch/
sonder daer wedel inne te comen/ op pene van aen het leven gesraft te woz-
den anderen ten Exemple. Verclarende voorts alle syne goederen verbeurt
ende verballen te wesen aende Fisque ofte Heere van den Lande.

Aldus ghebaen ende ghepronuncieert inde Audientie vanden Gerech-
te der Stadt Utrecht op den xxijen. Decembris 1611.

Onderteekent Bernt van Malsen.